

Az előfizetési ára:

Egész évre 5 frt — kr.
Fél évre 2 " 50 "
Negyed évre 1 " 25 "

Községeknek, körjegyzőknek és néptanítóknak:

Évesre 4 forint, félévre 2 forint.

Egyes szám ára 10 kr.

Előfizethetni és példányokat venni lehet a

Kiadóhivatalban, **TRAUB B. és Társa,**
VALENTIN Károly, BÖHM M., LUZSO-
VICS L., WEIDINGER N. (Domján I.)
üzletében és a fődohánytözsében.

Hirdetések:

mindenkor árjegyzék szerint.
Bélyeg-díj minden hirdetéskor 30 kr.
Nyilvánterben egy sor 10 kr.

PÉCS

Politikai vegyes tartalmu hetilap.

Hirdetéseket elfogad:

Külföldön:

Barek J. és társa Erfurtban, Haasenstein és Vogler, Steiner A. Hamburgban, Daube G. L., Knoll Ignac Frankfurtban, Opelik A., Schalek Henrik, Mosse Rudolf Bécs.

Magyarországon:

Eckstein Bernát Gödöberger A. V. Lang Lipót, Schwarz Gyula, Somogyi F. „Első magyar nemzetközi irodá”-ja Budapestben.

Kiadóhivatalunk és Janovszky H. király-utcaiban levő hirdetések felvételi irodája Pécsen.

Kéziratok

a szerkesztőségbe, Nepomuk-utca 29. sz. küldendő.

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség: Nepomuk-utca 29. sz.

Kiadóhivatal: Nepomuk-utca 10. sz. a posta mellett.

Kéziratok nem a latnak vissza.

Filokszerá Pécsen.

(F. M.) A filokszerá, e pusztító rovar, mely már hazánk szőlőterületének egy nevezetes részét megkárosította, városunkban is tanyát ütött. Oly csapás ez, melyet bátran „elemi”-nek nevezhetünk, habár kétségtelen, hogy e rovarnak szőlőterületünkre való befészkelése emberi gondatlanság következménye, melyet szigorú elővigyázat és ellenőrzés mellett — épen városunk szerencsés fekvésénél fogva — el lehetett volna kerülnünk. S nekünk meg van azon szomorú elégtételünk, hogy e bekövetkező bajra még idejekorán felhívtuk a közügyelmet; akkor történt ez, midőn Baranyavármegye 2 községében: Tormás és Szt-György határában a filokszerá jelenléte konstataált. Annyi tény, hogy az óta a hatóság a filokszerá bizottságot szorgalmasan működtette, a szakértők bejárták a szőlőterületeket és gyanus jeleket sehol sem észleltek. Most egyszerre kitért a vész és pedig meglehetősen erővel, mert a Göppel-féle szőlőben 600 □ öl terület teljesen inficiálva van, 300 □ öl pedig gyanus, a mi már a filokszerának huzamosabb ideig tartó jelenlétére vall.

Kétségtelen, hogy a filokszerá csak behurcolás útján — tehát emberi gondatlanságból — kerülhetett hozzánk és pedig vagy idegen szőlővesszők és tőkék behozatala által, (a mi különben városunk területén tiltva volt és van, szelvében beszélék azonban, hogy egyesek, a szőlőfajok szaporításának, nemesítésének vágya által indítva, megfélekezve a bekövetkező veszedelemről, mely egy nagy város létalappját fenyegeti, e tilalmat kijátszották), vagy pedig az idegen szőlőmunkások ruháján, szerszámain hurcoltatott be, mit magunk is legvalószínűbb oknak tartunk. De épen ezért, minthogy Göppel szőlőtulajdonos — állítása szerint — szőlővesszőket nem hozott s így a vész csak munkások útján juthatott hozzánk, felmerül a kérdés, melyre eddig senki sem gondolt, hogy honnan? S minthogy Pécsre szőlőmunkások legnagyobb részt a közeli falvakból s egyáltalán megyénkbeli jönnek, egy másik kérdés: nincsenek-e már városunk közelében s általában Baranyavármegyében egyes területek inficiálva? E kérdés eldöntését első sorban fontosnak tartjuk, melynek megoldása előtt a sikeres védekezést, a további behurcolás megakadályozását a jövőben lehetetlennek tartjuk.

Egyébiránt: a baj megtörténvén, feles-

leges minden rekrimináció. Itt nincs más mód, mint bátran, hidegyérrrel szembe nézni a vészszel, melytől igaz, hogy egy 30 ezer lakósu város polgársága zömének jóléte függ, mely igaz, hogy óriási értékesükkenést okozhat, de csak ideiglenesen, egy-két évre. Mert föltéve a legrosszabb esetet: ha a sors akarata úgy hozza magával, hogy a filokszerá győzedelmeskednék az emberi észen és kipusztítaná szőlőinket, esőggednünk nem szabad, hanem át kell mennünk a gyümölcstermesztésre és kertészetre és kérdés, hogy ezek nem lennének-e még jobboldalmasabb kereset-ágak, nem is szólva arról, hogy vannak a filokszerának ellentálló szőlőfajok, melyek, mint hogy a filokszerá pusztítását 3-4 év alatt végzi be, már most sikerrel volnának meghonosíthatók.

Egyébiránt a reményt a vész elhárítására nem kell feladnunk; mert ámbár sajnos tény ugyan, hogy a Göppel-féle szőlő inficiált területéről többeknek sok ezerre menő vesszők adtak egy városunk területére, mint a megye több pontjára, így Kozára, Harkányba, még azért nem feltétlen következmény az, hogy e vesszőkkel a filokszerá továbbhurcoltatott s így megtörténhetik, hogy az inficiált szőlőkék kiirtásával a fenyegető vész még esirájában elfojtható lesz. Ez azonban csak a kedvező véletlen áldása lenne, mely bekövetkezhetik ugyan, de reá számítani nem lehet, nem szabad s minden erőnkkel meg kell feszítenünk, hogy e káros rovar ellen kitejtendő küzdelmünket siker koronázza. Ez azonban csak akkor fog bekövetkezni, ha a küzdelemhez azonnal hozzáfogunk, abban észszerűen járunk el, kitartást tanusítunk, az elővigyázati intézkedéseket el nem hanyagoljuk, a hatóság célszerű rendelkezéseit szigorúan megtartjuk s különösen, ha nem várunk mindent a hatóságtól, hanem magunk erejéből is megteszszük — a főispán szavaival élve — „nemesak azt, a mit lehet, hanem mindent, a mit kell!”

„Egyesült erővel!” — ez legyen létőkben fenyegetett szőlőbirtokosaink jelszava!

E tárgyra vonatkozólag — hogy lehetőleg egész képet nyújtsunk — folytatásul közöljük a filokszerá bizottság hétfői ülésének leírását, a csütörtöki városi közgyűlés filokszerá vitáját és néhány általános ismertető vonást e káros rovarról.

A filokszerá-bizottság ülése.

A filoxera-bizottság Aidingger János polgármester elnöke alatt hétfőn d. e. 11 órakor látoga-

tott ülést tartott, melyen az elnök bejelenté, hogy a filokszerá Pécsen létezéséről a földmívelési miniszter táviratilag értesített, hogy az inficiált szőlő zár alá vétetett és hogy ez, valamint a szomszéd szőlők szakértőleg megvizsgáltattak, minek eredménye — a szakértői jelentés szerint, hogy az Alsó-Makár-hegyen fekvő Göppel-féle szőlőben 600 □ öl inficiálva van, 300 □ öl pedig gyanus. A szomszédos szőlőkben nem találtak filokszerá, lehet azonban, hogy ott is van már; hogy van-e csakugyan, juliusban tudható meg és a tüzetes vizsgálat akkor folytatható.

Ugyancsak e jelentés szerint elhatározott, hogy az inficiált terület kiirtassék; e végből az elnök megbízott, hogy a mérgező anyag (szénkéreg) és gépek — legalább 4 darab — beszerzésére azonnal forduljon a kormányhoz és ezek megérkezése után rögtön, a bizottság további meghallgatása nélkül intézkedhessék, a tanáchoz pedig előterjesztés tételése a szükséges költségek folyósítása iránt. Határozatba ment tovább, hogy az inficiált területek két hetenkint megvizsgáltassanak és hogy a nagy közönség falragaszok által figyelmeztessék a veszélyre. Az e célból kibocsátott hirdetés a következő:

Hirdetmény.

A filokszerá rovar városunk szőlőterületén bizottságilag konstataáltván, a bizottság ezen kiszámíthatatlan károkat okozó rovar elterjedésének késleltetése, esetleg teljes kiirtása iránt a legsürgősebb intézkedéseket azonnal megtette és kötelességének fogja ismerni a jövőben is mindazt megtenni, mi a kívánt cél eléréséhez vezet legbiztosabban, az eredmény azonban csak akkor leend kedvező, ha egyrészt maguk a szőlőtulajdonosok mind ama rendelkezéseket, melyek a bizottság által hoztak végrehajtják, illetőleg annak végrehajtását a legszigorúbban ellenőrzik, másrészt pedig ha a szőlőtulajdonosok készségeel megteszik mindazt, mit a tudomány, a tapasztalat eddig a baj terjedésének megállítására, avagy lassítása végett alkalmazásba venni ajánlott.

E célból a bizottság által az inficiált és az alsó makári dűlőben fekvő Göppel Márton tulajdonát képező, egy a vele szomszédos Vasváry György, Toldi Béla és Bee Mihályné tulajdonát képező szőlők a legszigorúbb zár alá helyeztetek, hogy a tulajdonosok és hatósági káldottól kivül senkinek bemenni nem szabad.

Zarlat alá helyeztetik az egész szőlőterület, melynek értelmében gyökeres vagy gyökértelen szőlővessző, szőlőnövénny, szőlőlevél és általában a szőlő minden egyéb alkotórésze a szőlőfűrt kivételével, továbbá bármilyen fa vagy cserjénemű ültetvény, használt ducek, szőlőkarók, szőlőlevélbe csomagolt bármilyen tárgyak kivétel és a tárgyaknak egyik szőlőből a másikba való átvitele is tilos.

Minthogy a filokszerá rovar leginkább a munkások ruhája és szerszámai által terjesztetik, ez okból tilos a városból a postavölgy és megyeri szőlőkbe munkást vinni.

A szőlőtulajdonosok figyelemmel érdekeikre saját szerszámaikkal dolgoztassanak s kivanatos e tekintetben még az is, hogy a szőlőtulajdonos munkái

számára maga tartson lábbelit és a munkát ebben végeztesse

A szőlőtulajdonos vidéki munkás alkalmazásától lehetőleg óvakodjék. A postavölgy és megyeri dűlők azonban ezen intézkedés alul kivételnek.

Tartozik továbbá minden szőlőtulajdonos szőlőjének szakértői megvizsgálása alkalmával, miről annak idején értesítettni fog, szőlőjébe alkalmas munkacserőt kirendelni és a vizsgálatához szükséges eszközöt előállítani.

Mindezek azzal hozatnak köztudomásra, hogy jelen rendelet ellen vétők az 1880. évi 17. t. c. 12. §-a értelmében 100 frtig, ismétlés esetén 200 frtig terjedő pénzbüntetéssel, nem fizetés esetén megfélelő elzárással fenytetteti fognak.

Pécsen, 1887. évi május hó 30-ikán tartott bizottsági ülésből

Aidingger Janos, polgármester.

Folytatólag megállapodás történt arra nézve, hogy Tolnamegye völgyeségi járásának és a hegyháti járásnak szolgabírái felhívattak, hogy figyelmeztessék a lakósságot, miszerint ide ne jöjjenek, mert itt szőlőmunkát nem fognak kapni, a baranyamegyei szolgabírók útján pedig kihirdették a szomszéd községekben, hogy Pécsre ne jöjjenek munkásokul, mert innen magukkal vihetik a filokszerát.

Elhatározott tovább, hogy mindama pécsi szőlők, hova a Göppel-féle szőlőből az idén, vagy már előbb is vesszők küldettek, szakértőleg megvizsgáltassanak. Vitettek pedig vesszőket Pécsen: Rátkovics Ferenc, Strasszer N.-né (Göppel szomszédjában), Bubregh Pál és Zsolnay Vilmos (Arany-hegy); a vidéken: Gunderla Vince (Rák-Kozár), Varga Pál (Ürög) és Szabó József (Harkány). A szakértők: Szegedy Fülöp, Skoff Ferenc, Péter János tanári nagy elfoglaltságuk mellett is, mely őket különösen most, a vizsgálatok idején veszi igénybe, megígérték, hogy tiólok telhetőleg eszközölni fogják a filokszerá-vizsgálatot; ugyanígy nyilatkozott Dezső Miklós borászati vándortanáris, kinek azonban előbb — minthogy már a miniszterium másként rendelkezett vele — e rendelet visszavonását kell bevárnia, mi bizonyára a legrovidebb idő alatt meg fog történni.

A filokszerá-ügy a városi közgyűlésen.

A filokszerá-bizottság jelentése a csütörtökön tartott rendkívüli városi közgyűlésen felolvastván, hosszabb vitára adott okot, melyben azonban — sajnos — több volt a személyeskedés és rekrimináció, mint a tartalom. Az első szónok Mendlik Agost volt. Meggyőződése, hogy ily nagy területet, mint amekkora Pécsen, a filokszerá-bizottság, mely eddig minden évben szigorúan eljár küldetésében, sikerrel nem ellenőrizhet. Szükségesnek tartaná elrendelni, hogy minden egyes szőlősgazda áttekintse szőlőjét, az esetleg felmerülő hibás, gyanus tőkékét jelölje meg s azokról a hatóságnak jelentést tegyen, vagy vincellérjével jelentést tétessen és pedig büntetés terhe alatt. Meg-

A „PÉCS” TÁRCÁJA.

Az első szent misére.*)

Már itt az óra, int a pálya, vár a hit;
Hagyd hát szüled a látnak tártul karjait,
Orcad harmatja, mely szemedből hullt oda,
Legyen a szent bucsúnak összes záloga.
A hajnalcsillag int: ki vándor, útra kel,
Te az vagy; vedd el, mi útra kell:
Végy hát vándorbotot, mert útd vajmi nagy,
De megfutod, ha nem felejtéd el, mi vagy!

Ha útra keltél, nézz kalauzt — ne föld színén,
Mert délibáb s lédertész minden földi fény —
Égy csillagot, az megmutatja merre menj;
Az út rögs, de majd kert lécsen s végre menny.
„A keskeny út”-ra lépj, az égnek utja egy,
Rózsák között a „kárhoznak utja” megy.
Feldned nem szabad, hogy útd vajmi nagy,
Erőt a gondolat fog adni, hogy mi vagy!

Pihenni nincs idő, a városi falvakat,
Hová s a merre csak a lábunk út akad,
Mind sorba, hiven úba kell majd ejtened,
S a fáradság után nem lesz lakóhelyed,
Hová szelid álomra hajtánád fejed,
Hogy járát tested majd megpihenteted.
De csak tovább azért, mert útd vajmi nagy,
Erőt a gondolat fog adni, hogy mi vagy!

Lábád tövis megérzi, köntösöd szakad;
Azért aggódnod, vagy csüggedned nem szabad;

Ne félj, az Ur táplálni és ruházni fog,
Mint a pacsirtát, réti rózsát, liljomot.
S mint lllésnek, madárral küldi meg legott
A kenyeret, ha táplálékd elfogyott.
Azért tovább, tovább, mert útd vajmi nagy,
De megfutod, ha nem felejtéd el, mi vagy!

Nem mindenik fogadja be igédet.
Söt önfeláldozásórt majd szemkivet
A kakaknál hálátlanabb új nemzedék;
A vad tövisek lábát értők verezék,
S ok nemesak, hogy be nem kötik sebed.
De olyat vágnak rajtad, mely be nem heged.
De tovább, tovább, mert útd vajmi nagy,
Erőt a gondolat fog adni, hogy mi vagy!

Majd fáj szived, azt hinnéd, mindjárt megszakad;
Tanácsát kérded s rá hallgatnod nem szabad;
A boldogságra nem vagyodhatol,
Harang a pap szíve, mely hogyha szól,
Magáról nem, csak Istenről beszél;
Mig szived mások üdvéért kél, nincs vesztély.
Fontold meg jól, e hivatás mi szent, mi nagy,
Mert mátd fogja már Isten szolgája vagy!

A kincs utáni vágy ne bánssa szivedet,
A legfőbb kincset már szivedben viseled;
Szegény vagy itt, de ott fönn majd gazdag leszed,
Ha minden kincs elveszne is, el nem veszed ez!
Isten koldúsa vagy, kereszt koldúsbotod;
Jutalmadat te majd a földön túl kapod.
Fontold meg jól, e hivatás mi szent, mi nagy,
Mert mátd fogja már Isten szolgája vagy!

Ha már sokat imádkozál és dolgozál,
Meglásd, read lllés varázshatalma száll;
De kél, hogy törj éhséget, szomjat, hót, fagyot,
S megtarts mindent, mit Üdvözítőnk meghagyott.

Ha így haladsz, élérsz a csipkebokrig
S savadra még a víz is vérré változik.
Fontold meg jól, e hivatás mi szent, mi nagy,
Mert mátd fogja már Isten szolgája vagy!

Szeresd hazádat, oh szeresd az árva hont,
Oszlász a büt, melyet rá muttak átka vont;
Élőtled mindjárt lesgentétek legyen hazád,
— Hisz Istenünk után nekünk mindent ez ad;
Mutasd meg: benned a honjgy barátja lel;
Védjed s halj érte vértanú-haladt, ha kell.
De megfontold, e hivatás mi szent, mi nagy,
Mert mátd fogja már Isten szolgája vagy!

S most indulj hát utadra meg, Isten veled!
Ne sirj, nem léssz te árva, O el nem feled;
Ne sirj, hogy mindent vesztél — lesz O mindened;
Ne sirj, veled lesz folyton öröszellemed, —
Fogadd szavát hiven! — No most — megátd az ég,
Itt élünk, de fönn! — találkoznak mi meg...
S most érted négy szócskát imádkozom, s a négy:
Imádkozom, hogy „Isten h szolgája légy!”

Bécs, 1879. dec. 19. Dr. Rézbányai József.

Rózsá-ünnepély.

A „Pécs” eredeti tárcája.

Balassa (Carnero gróf) mondja a „Cigány báró”-ban Gábor diáknak: „Jaj kedves barátom, ha ön mindenhez gratulál, akkor a hivatalos tekintély elmehek Kükutyimba zabot hegyezni.” Ere a kaptafára mi is elmondhatók, hogy: jaj, tisztelt városi urak, kedves szép hölgyek és méltóságos főispán ur! ha önök csütörtökön tartogatták a közgyűléseiket, csütörtökön rendezik a rózsáünnepet és csütörtökön pezsgóvel traktálják a hírlapírókat, akkor az újságok akkor lesznek készen, mikor a Luca széke.

* A Szent-Pál-Társulat május 30-iki gyűlésén szavaltta Nem: jé. Dezső.

roja — és méltán — hogy egyesek a szőlő-vessző behozatalára fennállót tilalmat semmibe nem vették.

Aldinger János polgármester szerint a bizottság és a tanács jelentése nem egyéb, mint figyelemztetés a bajra, melyet meggyőződés szerint kiirtani nem, hanem csak tovább-terjedésében lassítani lehet, de csak egy feltétel alatt: ha a szőlőgazdák segítők a hatóságot nagy munkájában. Hogy a közös működés nélkül hova jutunk, felhozza azon jellemző esetet, hogy a filoxera konstatálása után a Göppel-féle szőlő zár alá vétetett 3 fegyveres rendőr állítván ki oda azon meghagyással, hogy a tulajdonoson kívül senkit se bocsásson be és a tulajdonos vendégekként ment ki szőlőjébe, kik onnan filoxerás töké-darabokat vittek magukkal és így a hatóság intézkedése meghiúsított. A bizottság a rendelkezésre álló eszközökkel mindent iparkodik megtenni, a lakosság hirtelménytel figyelmeztetik a veszedelemre, mihez-tartás végett. Nagy baj, hogy kellő számú szakértőkkel nem rendelkezünk, mert a miénk — hivatalos elfoglaltságuk miatt filoxera-vizsgálatra csak néhány órást szentelhetnek. Egyébként a tulajdonképeni vizsgálat most ugy sem eszközölhető, csak néhány hét múlva; szükséges, hogy költségek bocsátassanak a filoxera-bizottság rendelkezésére.

Pap József megtámadja a kormányt, amiért jöhet már a részről tudósított, arra még nem is válaszolt. Ugy látszik, mondá, hogy a kormányt csak akkor kellünk, ha adót szednek. Szerette volna, ha a kormány szakértőket küldött volna le. Nincs megelégedve se a hatóság, se a szakértők működésével. A Göppel-féle szőlőben kiástak 10—20 tökéket és azok a föld színén heverve hagyták, míg a tulajdonos jó interpellál, hogy mi történjék azokkal. Nem elégíti ki, hogy 3 rendőr őrzi a szőlőt és mégis elhordják az infaült gyökereket. Kér a hatóságot oly intézkedést, hogy azon szőlőhöz senki se férhesen.

Aldinger János polgármester kifejti, hogy a kormány nem volt és nincs azon helyzetben, hogy bajunkban eddig sikeresen intézkedhetett volna, mert csak 2 szakértő áll rendelkezésére, kik szerte járnak az országban. Azután meg székének sincs. Ennek gyártására Erdélyben rendeztetett be egy telep, az ország lakossága és törvényhatósági felszólítottak, hogy tegyenek megrendeléseket, de senki sem rendelt és így most a székneget Franciaországból kell hozatni, a szállítás azonban, minthogy ez anyag tüve-szélyes, igen lassan és csak egyszer egy hónapban eszközölhető. Megjegyzi, hogy a szakértők által kivett tökéket újra elásattak, később pedig elégettették. A rendőrnök ő maga adta ki a parancsot, hogy a szőlő-tulajdonoson kívül senkit se bocsásson be: nem tehetett fel, hogy magának a tulajdonosnak beleegyezésével fognak az infaült gyökerek elhordatni. (Meg kell itt emitenünk, hogy a „gyökér-elhordás” tudomásunk szerint abból áll, hogy Göppel szőlő-tulajdonossal 2 vendége kiment az infaült területre és onnan egy tökérel — a tulajdonos ellenzése dacára — két kis darabot levágya, azokat papirosba göngyöltve elvitték — mutatoba. A szerk.)

Czirják Ignác felveti a kárértései kérdését, mit a polgármester nagyon megfontolandónak tart, mert az nem lenne más, mint díjazása a filoxera behurcolásának.

Horváth Géza úgy látja, hogy nem fogják fel a baj nagyságát, még a hatóság sem. Ebben van a hibája. Hibáztatja, hogy nálunk a „hajduknak, vagy rendőrnök csuflot valami” semmi tanításban sem részesül. Arról győződött meg, hogy a zárlatra kirendelt hajduk nem teljesítették kötelességüket, pünköszt hétfőjén 30—40 ember járt kelt a filoxerás szőlőben; ezenkívül a hajduk nem is voltak jól felállítva; az is hiba volt, hogy midőn a filoxera bizottság az egyes szőlőkben kint járt vizsgálta, a szerszámok, melyekkel pedig a vész legkönnyebben elhurcolható, használat után is egyik szőlőből a másikba vitték. Kivánatosnak tartaná, hogy a filoxerának népszerű ismertetése terjesztessék el a városban.

Ráth Mátyás felszólalása után, ki a legrovi-debb uton való intézkedést óhajtja, ismét a polgármester szöveget fel a miután a rendőrokre vonatkozó panaszokra pár helyreigazító megjegyzést tett, kijelenté, hogy helyesli a filoxerára vonatkozó ismer-tetés terjesztését. Végül Kardos Kálmán főispán szólott. Sajnos, mondá, hogy a filoxera fellépését sehol és semmiféle eszközökkel nem lehetett megakadályozni, hanem csak ott, hol a polgárság önmaga vette kezébe a védekezést nagy munkáját és felvilá-gosította a követendő eljárásról a tömeget, mely nem csak hogy nem hisz, de még a hatóság intézkedései iránt ellenszenvet is tanusít. Kétségtelen, hogy a nép-

szert ismertetés terjesztésének lesz nagy hatása, de sokan lesznek, kik azt el sem olvassák, valamint olyanok is, kik nem is tudják elolvasni. A dolgot önmagunknak kell kezünkbe vennünk, annál is inkább, mert újabb időben a kormány intézkedése e téren a minimumra van szorítva, mivel eredménye az ő közbe-lépésének nem volt, nem lehetett. Volt azonban eredmény Nagy-Maroson, mert ott egyes szőlőtulajdonosok szövetkezve tették meg a tudomány és tapasztalat által előírt intézkedéseket. — Határozat, hogy a szükséges költségek folyósítottak. Horváth Géza azon indítványa, hogy vasárnaponként a filoxeráról fel-olvasások tartassanak, mellőztetett (lehet azonban, hogy csak egyelőre).

Végül álljon itt pár vonásban, melyet később pótolni és kiegészíteni fogunk:

A filoxera ismertetése.

A szőlő-tetű (phylloxera vastatrix) a fél-röpkék rendjébe, a levéltevők családjába tartozik. A szőlő tövében és egy más alakjában levelein is él; hossza 0,8, szélessége 0,5 milliméter, mandola-alaku, színe sárgás, később zöldes és sötétebb. Teste rovátkolt. A szárnyatlanok a szőlő repedéseiben húzzák ki a telet, tavaszal a hajtás gyökerekre mennek, melyekbe felüljárva bebecsátják és — ha teljesen kifejlődtek — 30—40 sárga, később sötétedő tojást tojnak, melyek legfeljebb 8 nap alatt kikelnek és az új nemzedék, szintén a hajtásgyökereken kiszívásból élve 20 nap múlva lerakja tojásait. Ily módon egy nyáron 6—8 nemzedék jö létre és így egyetlen, a telet átélő anya-phyloxera 30 milliónyi családnak válhatik törzsanyjává. Az utolsó nemzedék között vannak egyesek, melyek alakja nézve a többitől kü-lönböznek, a földet elhagyják, a szőlőtökön fel a ma-gasba kuszának és az utolsó védési után 4 — a testnél hosszabb szárnyakat növesztenek, a szőlő-töke különféle földfeletti részébe körülbelül 4 tojást tojnak és elpusztulnak. E tojások kisebbek és na-gyobbak, amazokból lesznek a nőstények, emezekből lesznek a hímek. A nőstény 0,38 m. m. hosszú, 0,15 m. m. széles és egyetlen egy nagy téli tojást rak a kérg repedésébe, melyből tavaszal egy tetű kikel és önmagától tovább szaporodik. A phylloxera kifej-lődésének menete azonban még nem teljesen ismeretes.

Az u. n. „téli tojás” Franciaország, Svájc és Németország több vidékén épenséggel nem volt fel-található és itt valószínűleg a földalatti fejlődés va-lamely neme által pótolatik.

Amerikai szőlőfajokon a levelek hátlapjain is mutatkozik a phylloxera, hol dudorodásokat hoz létre, melyekben 1—3 szárnyatlan rovar-tojások és kikel fiatalok találhatók.

A phylloxera által megtámadott szőlőtökön a levél a következő évben hamarabb sárgul meg, szé-lein bekunokorodik és leesik; következő tavasszal a töké a fejlődésben hátramaradnak és csak kevés, nehezen érő, vizes szőlőt teremnek. Ezek gyökerein hosszukás dudorodásokat találunk és ott, hol a tetvek sűrűen felszkelnek, sárga foltok látszanak. A hajtás-gyökerek, később az erősebb gyökerek is elsatnyul-nak és a szőlő töké elpusztul. Az amerikai töké, melyek gyorsan rendkívül gazdag gyökeret fejlesz-tenek, ez által a phylloxerának jobban ellentállnak, mint az európaiak.

A phylloxera Amerikából származik, hol 1854-ben Asa Fitch által fedeztetett fel; 1863-ban Angliában és Irlandban több ponton észleltetett. Franciaország-ban Planchon fedezte fel 1868-ban, hol azonban már ekkor nagy pusztításokat tett; első nyomait 1863-ban észlelték Dél-Franciaországban, mint a szőlő egy betegsége; és a betegség 1865-ben teljes erejében kitört és rendkívül gyorsan elterjedt, órási szőlőte-rületeket elpusztítva, Corsikában, Portugáliában, Szár-díniában és nálunk is ekkor mutatkozott a phylloxera, 1868-ban Ausztriában, 1874-ben Svájcban, Madeirában, 1876-ban Németországban. — Némely vidékeken jölehet évek óta betegezte magát, nem tud teljesen elhatalmasodni; hogy mi okból, az nem tudatik. Déli vidékek nagyobb veszedelemben forognak általa, mint az északiak.

A phylloxera elhurcolása a szőlővesszők által törté-nhetik és leginkább az által, hogy a nagy melegben a phylloxera feljő a föld felszínére, mikor is a cipőre, szerszámra ragadt porban tovatitják — még a szél által is. Pusztításukra használtatik a székneget és a g-e-g-e-zés, amikor is a székneget a földdel vegyülve a rovarokat elpusztítja, a vízzel elárasztás és több más szerek. Kiirtásukra egy bizonyos terü-letről nincs más mód, mint a szőlőtök-ek kiirtása, a talaj fertőtlenítése, vagy pedig egy ideig más növé-

nyekkel való beültetése. Megemlítendő, hogy ahol a szőlőtöke trágyával érintkeznek, ott a phylloxera nem pusztít.

*

A Göppel-féle, filoxera által meglepett szőlő-ültetvény hétfőn kora reggel fog kiirtatni, oly módon, hogy a szőlőtökök töben levágnak, a levágtott rész elégettetik, a föld pedig kénvírrággal behintetik. Az infaült gyökerek elpusztítása csak akkor fog bekövet-kezni, ha majd az ezen eljárásához szükséges székneget megérkezik.

Városi közgyűlés.

A bizottsági tagok szokatlanul nagy számmal gyűltek össze a csütörtökön tartott rendkívüli köz-gyűlésen. Sokan a főispán első szereplése iránt érdeklődtek, másokat a phylloxera ügye vonzott a terembe. Olyanok is voltak, kik már előre kicirkal-mázták, hogy mily jeles szónokokul fogják magokat bemutatni a főispán előtt, kik csupa önzetlenségűből élnek, csupa igazságokat beszélnek és — ami fő — mindenhez és mindenkor hozzájárulnak, ha kell, ha nem. A főispán diszmagyarba öltözve jelent meg s előzékeny fogadtatott: az érdeklődés a főispán tapintatos ügyvezetésében és helyesen körvonalozott felszólalásaiban teljes kielégítést nyert, bár voltak olyanok is, kik a berekedt csepenyűt használatra a szónokot a tárgyhoz való szorosabb ragaszkodásra utalásban kedvezőtlen jeleket véltek látni a jövőre, de hát gyakorta olyan házias csevegés és patriarcha-lis feleselgetés szokott itt — különösen a budai ol-dalon — kifejlődni, hogy bizony-bizony helye van az ily szelid megrendszabályozásnak; erősebbre azonban aligha lesz szükség.

A phylloxera — e láthatatlan rém — kemény felszólalások provokált s nagyon kár, hogy szak-értő beszédek helyett izetlen és személyeskedő fel-szólalásokat kellett hallanunk; de hát régi szokás az aprótekos dolgok szórásalagosatásával az ügy érde-méről megfeledkezni s a nagy füstben senki se látja a tüzet. Ez a kormányt okozza, hogy rögtön le nem küldi valamelyik pápasz-mes szakértőjét s nem bocsát egy két millióskát rendelkezésünkre, az a szőlő őri-zetére kirendelt három rendőrből találja összes taja-ink kulforságot, amaz a helybeli szakértők nem eléggé ovatos eljárását vonja szigorú bírálat alá, emez a megphylloxerásodott szőlőtulajdonost ilteti szegény-padra, hogy bujában elpanaszgatók ismerőseinek s talán borba önti keserűségeit — de az elterjedést gátló óvintézkedések tárgyilagos fejtégetéséről s a netán beütendő nagyobb baj következményeinek más keresetforrások nyitása által történendő pótlásáról alig van szó, elég ebből egy kis szívhez szóló apel-lálás a polgári közérülethez, hogy ugyanis mindenki szoros kötelességének ismerje kutatni, jelentést tenni stb. . . . no csak ezt várják! A baj nagyságának egész mértékben felértékelést épen nem észleltük a tanács-közös alatt, hanem csupa lamentálást, a lamentálás pedig nem használ; öntudatos, egységes, emelkedett szellemű munkálkodás kell az ily roppant csapás sulya alatt, felül kell emelkedni kicsinyes és önző érdekeken, segélyre kell sietni a hatóságnak, de egyszersmind már előre át kell érezni azt is, hogy a városnak mindent a phylloxera csapásától függővé tenni nem lehet. E nézetet fejezte ki a főispán is, midőn a polgárság észretartására hivatkozott. . . . de meg lesz e ez? Mindenesetre kevesebb szükség van szemrehányások, vádak és feleselgetésekre, mint a nagy baj elleni véd-és dac-szövetségre s épen ily alkalmok kell az önkormányzat üdvös voltát beigazolni.

A többi tárgy kevés szóvitát keltett, csak Czir-ják urnak a szigeti város javára kiható szeparatisz-tikus indítványai keltettek feltételességgel Papp urban, ki tudvalevőleg a budaiaknak hatalmas szöszölője.

Az ülés végén Engel József révén az öntözetlen országot pora keveredett fel s olyan felhővé kavaro-dott, mint a hirhedt Excelsior balletben a számum

pora — gözzel előálltva. Engel ur — ki méltán el-keseredhetett, hogy a kutyák szájkosarára vonatkozó indítványa még ma is a szabizottság ölében pihen — azt indítványozta, hogy a siklósi országot és indó-ház-ut öntöztesse s e javaslat adassék ki a ta-nácsnak és gazdasági bizottságnak. Ez a békességes javaslat éles kifakadásra kényszerítette Bolgár Kál-mán biz. tagot, ki az utolsó hetek alatt észlelt nagy-mérvű visszaesést a köztisztaság tekintetében bírálat alá vette, azt tartván, hogy az öntözés és tisztántartás adminisztrációs kérdés, mely épen nem tartozik bizottságokhoz, hanem az illető gazdasági tiszt-viselő hatásköréhez, ezeket kell nagyobb tevékeny-ségre szorítani. A támadás kissé kemény volt ugyan, de a tulzásban is van mindig valami igaz s hiszünk, hogy mire a nyári por megjön, tettekkel lesz meg-cáfolva a felszólaló bizottsági tag. Addig csak várja-várjátok!

Az ülés lefolyását egyébként következőkben adjuk:

Kardos Kálmán főispán megnyitván az ülést, a jövő ülés határidejét augusztus 16-ikára tűzte ki. Az országgyűlés egybehívásáról szőlő királyi leirat hódoló tudomásul vétetett.

A városi zálogház szabályrendelete a miniszter által kívánt pótlásokkal fel fog még egyszer terjesz-tetni. A Weidinger-féle malom megvétele (11,500 frt-ért) kormányhatóságilag jóváhagyatott.

A szigeti külvárosi országot 48 ik és 50-ik szá-mu házi között levő, valamint a Rokus vadiv-árok rendezése alkalmával megmaradt városi telkek eladása egyhangulag megszavaztatott.

A város számla-tartozásai fedezetére, hogy a lakosság a különben szükségessé váló végrehajrá-soktól megkíméltesse, a törzstőkéből 5000 frt előleg megszavaztatott.

A Gründler-féle alapítványi hagyaték rendezet-tében, annak kezelő-bizottságába beválasztott: Szé-nyédy József dr., Rath Mátyás és Nagy-Gá-dró József.

Eperjes, Nagy-Károly, Torockó tüzkarosult köz-ségek egyeztetésére 50 frt szavaztatott meg.

Czirják Ignác két indítványa, hogy a szigeti országot az Oppermann-féle háztól a katonai foghá-zig két oldalról vízfolyások készíttessenek és hogy a szigeti vásártérhez az indóházi utból kiindulva új ut készíttessék, előkészítés végett a tanácsnak, Engel József indítványa pedig, hogy a nyári időszakban a siklósi (belvárosi) országot és az indóházi ut öntöztes-sék, kiadatot a gazdasági választmányának.

Somogyi Károly szinigazgatónak 400 frt segély szavaztatott meg.

Választási mozgalmak Baranya-megyében.

A pécsváradi kerületből írják ia-punknak:

A pécsváradi választó kerület szeretett ország-gyűlési képviselője Kardos Kálmán ó méltósága a főispáni díszes állásra kinevezetvé, az elárult ke-rület szabadalvó választó polgárai a járas összes közsegeiből Pécsváradon értekezletre összegyűltek s tekinteteket Dr. Gombár Tivadár kir. tanácsos urra, ama férfúra irányozták, ki e kerületet mint ország-gyűlési képviselő már egy ízben előnyösen képviselte, kit a kerület, melylyel ő a jótékony német teit-einek szakadatlan gyökörlása által elválaszthatatlanul egybeforrvá volt, mindig kedves emlékbem tartott és kiről meggyőződve vagyunk, hogy elvesztett kép-viselőnek méltóan pótolni fogja.

Egyhangulag kiáltottuk ki ezért képviselő-jelöl-tünk s meghívjuk őt, hogy a kerületet jelenlével mielőbb megustelje. Felhívásukat figyelembe véve körünkben megjelent, Pécsvárad közönsége pedig, hogy örömeinek az első pillanatokban is kifejezést adjon, az idő rövidsége dacára részere díszes fogadtatást rendezett s zászókkal, kocsisorral nagyszámu vá-lasztó közönség részvelettel vonult elbe vasárnap a felőrányra fekvő „Csokoládé” csárdáj, hol a meg-érkezett az öröm szünni nem akaró nyilvánulásaai között fogadta.

Az éljenek lecsillapultával előlépett Lé v a y Lajos ügyvéd ur s a következő üdvözölő beszé-det intézte jelöltünkhoz:

Ns kir. tanácsos ur! választókerületünk szabad-elvű pártjának mélyen tisztelt és nagyra becsült képviselő jelöltje!

Az árfával minden mulandót elsodrő idő-szá-mítás szerint s azon időpontban, midőn a villanyos távrió a szélrózsa minden irányában szélylelypítette ama örömhirt, hogy a királyi kegy volt képviselőnk, Kardos Kálmán urat a főispáni méltóságra helyezte, azon kérdések előtt állottunk: vajon ki legyen most már a mi képviselőnk? Kit ajánlétkozunk meg bi-zalmunkkal? Ki legyen méltó leteteményese és szó-szóloja jogainknak, érdekeinknek és méltó utódja az eltávoztottnak?

E kérdéseknél szemünk csakhamar szép magyar hazánk méltán büszke fővárosa felé fordult, melynek falai között s nagyságod nagyra becsült személyében találtuk fel a keresett férfit.

Tudtuk, hogy megtisztelő bizalmunkat elfogadja, meg voltunk győződve, hogy e kerület képviselőjét elvállalni szives lesz, annál nagyobb tehát most ö-z-münk, midőn eme hitünk és bizalmunkat mintegy megpecsételve körünkbe érkezett, hogy kibontva majd a szabadalvú párt zászlóját, ez áldott hazánk színeit viselő zászló alatt bejárja a kerület egyes közsegeit, hirdetvén azokban a szabadalvú párt elveit s meg-értetvén a választó polgárokkal e párt hazaságot, létjogosultságát, eszélyességét és egyedüli helyességét.

Tudtuk a napot, tudtuk az órát, melyben meg-érkezend s ha mégis nem vartuk be azon időpontot, melyben városunk falai között üdvözölhetünk — ha-nem ezt teljesítendő eljöttünk ide, ezt azért tettük, hogy mielőbb hangzathassuk: Isten hozta, legyen szívből üdvözölve!

Jelöltünk a meghatottságtól megindult hangon köszönte a meghívást és szives fogadtatást; a jelen-voltakban és a járas összes közönségében régi ismerőseit üdvözli és biztosítja őket változhatlan jó in-dulatáról. A jelöltséget elfogadja és megválasztása esetén összes erejét a járas érdekeinek előmozdítására fordítani igéri.

A szünni nem akaró éljenek lecsillapulta után telkesedéssel, zászlós kocsikkal Pécsváradra kísérte-

Folytatás a mellékletben.

kel, falain igen szép kalotai varrottással és végre a Littke-féle pavillon. Hej, de volt is jó világ a pavillonok körül.

Kardos Kálmán főispán, az ünnepély védőnke, ki annak előkészítésében is tevékeny részt vett, pontban 5 órakor érkezett meg, amikor is Magyarly Ríza al-előnök egy gyönyörű csokorral üdvözöl, melynek virágai Aldinger Ríza, Driesz Nelli, Horváth Mártha, Littke Mariska, Lukrics Etelka és Sey Szilvina k. a. voltak. Kévs vártatva a főispán az előnök 10 k. a. társaságában felment a püspöki palotába, meghívni a megyés püspök ő exciáját, ki e meghívást elfogadva, a főispánnal karanfoga lejött és megszemlélte a látni-valókat.

Ezután egyre tömegesebben érkeztek a látogatók, míg végre ember-ember hátán tolongott. Képzelmük el most a tanács, ünnepi tömeghez a katonai zenekar és Jónás Jancsik zenéjét, az ide oda szaladgáló na-rancs-árus fiukat, kiknek 10 fiatal diák állt be, a vi-rágokat, sorsjegyeket áruló szép hölgyeket, kiknek száma épen 104 volt és akik bájos mosolyukkal az utolsó krajcárt képesek voltak az elbűvölt halandók zsebeiből elővarázsolni, a pécsi dalárda gyönyörű éne-két, melyet 3 ízben hallottunk, az egyes jelmezes me-neteket, így 8 órakor a nászmenetet, (mennyeaszony volt Takács Jenny, vőlegény Horváth Pista, a násznép 18 kisasszony és 11 ur, magyar népviselet szerint öltözve), 9 órakor Flora istennő átvonulása, (Flórást szeljesítette Borovits Jolán, udvarát képezte 2 kis leány, 12 fiu és 12 kisasszony), a pécsi dalárda jelmezes menetét dunszó mellett, az esti órákban fel-gyűlő villanyos lámpácskákat, melyeket Vécsey István távira-főnök szolgáltattat, a lombok közül előpislogó lampionokat, a színes gálzalmákat — s ekkor fogal-munka lehet a tarka képről, mely itt a szemlélő elé tárult és a mely különben sem fog megörökíttetlenül elenyészni, mert arról Zelesnyi három különböző felvé-jelt tett.

Az ünnepély rendezése és díszítése Bamberger, Bekerath, Kierstein és Schlachta urak érdeme, kik mindannyian a székesegyház restaurálása körül elfoglalt építésként, vagy festők és kik megmutatták, hogy ezen felül még ügyes rendezők is.

A legnagyobb ezermesterek azonban a nögyelet helyeie és kisa szonyai voltak, akik pár órára a csalá-di kört elhagyva, felcspak a jótékonyág, könyörül-et és részvét bajnokainak, fegyverzetükül a főző ka-nalat és mosolyt választották és kell-e mondanunk, hogy e fegyverekkel, melyeket elszánt bátorsággal fá-radhatatlanul forgattak, ellenállhatatlanok voltak.

A jótékonyág e lelkes gárdájának minden egyes tagja megérdemli, hogy neve feljegyeztes sék:

A pénztárnál voltak: Vieri Emilia, Johan Julia, Friedrich Antonia, Ferenczy Ilka, Koszits Teréz, Tal-lián Mari, Hilscher Agnes, Horváth Antonia, Göbel Mari, Kiss Eleonora, Rónaky Teréz, Schwarz Katalin, Simonfay Mari, Lammer Róza, Guttman Regina asz-szonyok.

A halászkunyhónál: Bartosságh Berta, Bodó Ka-rolin, Deleva Vilmosné, Girardi Teréz asszonyok és Bodó Ilka, Dienes Karolin, Gubovits Gábris, Hoffer Melanie, Sonnenwend, Szegő Margit, Zöld Irma, Szin-kovits Mariska kisasszonyok, mindannyian magyar népviselet szerint öltözve.

A Betekints-csárdában: Angyal Tekla, Hegedüs Ottilia, Hoffmann Irma, Vécsey Istvánné asszonyok és Hippmann Nelli, Borovits Jolán, Deleva Angela, Ko-vátsits nővérek, Lechner Janka, Medzey Margit, Nagy Flóra, Obetkő nővérek, Petrács Hedvig, Picha Irma, Ratkovits nővérek, Takáts Jenny, Tallián Jenny, Thaly Ilka, Wittenbarth Gizella, Zach Anna, Repich Gizella szintén magyar népviselet szerint öltözve.

A söresarnokban: Böhm Karolin, Kindl Amália, Kovátsits Teréz, Mendl Matild, Kaufmanu Lujza, Ratkovits Mari, Schulz Emma, Schwarz Matild, Wachauer Julia, Zeis Mari asszonyok és Arony Nina, Baldauf nővérek, Blätterbauer, Bokor nővérek, Gianone, Bör-zsöny Ella, Buday Jolán, Danitz Juliska, Gaál Aranka, Hoffmann nővérek, Kellauer nővérek, Krauze Irma, Lakits nővérek, Mestrits Ilka, Nendtvich Vilma, Piller Iloa, Náray Vilma, Schneckenberger nővérek, Váry Piroksa, Soost nővérek, Sedvi Mariska, Ribits, Láng nővérek.

A cukrárszobában: Aidinger Ilka, Benyovszky Mari, Makay Vilma, Haidekker Anna, Sipócz Frida, Szaunter Erzsébet asszonyok és Dobszay Mariska, Gálovits El-vira, Gilming Hermin, Lukrics Etelka, Miller Melanie, Perczel Emilia, Stern nővérek, Nyers Anyalka, Erdőssy Kamilla, Wieser Mariska kisasszonyok.

A pezsgő pavillonban: Littke Berta, Cvetkovits Ilka, Kissföldy Mari, Ottocska Etelka, Plainer Mari asszonyok és Aidinger Ríza, Horváth Márta, Littke Mariska, Sey Szilvina és Toszt Iloa kisasszonyok.

A brutto-bevétel 3833 frt 42 kr volt, amelyben — megszűnik — azon 100 frt is benne van, melyet a főispán a szép menyasszonynak Takács Jennynek egy csokjáért adott. Kalapot emelünk az ily esők előtt, de egyuttal a nögyelet előtt is, mely ez ünnepélyvel meg egyrészt vérszujtotta honfitársaink nyomorának enyhí-téséhez hozzájárult, másrészt a városnak egy közös társadalmi ünnepet, magának pedig érdemei babérko-szorujába egy értékes levelet szerzett.

Csörgő Sipka.

Melléklet a „Pécs” 1887. évi 23-ik számához.

tett, ahol Kiss Aladár házában magyar vendégszertet tartott.

Még az nap megkezdé körüljárt a közel fekvő Várkony községen, hol a választók — előre értesülvé megérkeztek — a község házában várták nagy számmal, élükön Csekegy István esperessel, ki is szépen átgondolt beszéddel üdvözölte, felhívta program-beszédének elmondására.

Jelöltünk, kinek kellemes megjelenése, az általa vallott elveknek hangzatosítása az összes jelenlévőket megnyerte, szünni nem akaró éljenek között az esperes lakására kísértetett, honnét magyaros áldomás után Pécsváradra visszatért.

Másnap Lovászhetényben Szikszay Gyula plébános úr nagyszámú választók élén a bíró házában fogadta jelöltünket és üdvözölte mint régi ismerőst, ki a politikában a helyes és biztos irányt követve, azon kiváló tulajdonságairól is ismeretes már a nép előtt, hogy őket közelebbről érdekli ügyeikben nemcsak 9 év előtt, midőn e kerületet az országgyűlésen képviselte, hanem az óta mindig készséggel és önzetlennel járt el. A választók tetszéssel hallgatták beszédét s többször megjelénkeztek.

Tovább Varasdra vonult a díszmenet, a hol jelöltünk a bíró házában teljes számmal összegyűlt választók közönség által a legnagyobb szívesléssel fogadtatott és programbeszédét megtartván, biztositották egyhangú bizalmukról.

Innét a lelkesedés hatása alatt mind jobban felszaporodott zászlós kocsikkal kísértett Rácmecekére, hol Szikora Ignác plébános meghatározottsággal szabad kifejezést engedve, az egész nép előtt könnyes szemekkel üdvözölte a kedves emléken élő férfit, kivel az egész község együtt érez.

Másnap folytatta diadalmenetét Zsibrik és Ófalu községeibe, Zsibrikben a nép élén a tanító fogadta őt, ki a község nevében hálás köszönetet fejezte ki jelöltünknek, a miért pár év előtt kérésére dézsmaváltási ügyekben eljárta és üdvös tevékenységével és befolyásával körülbelül 10000 forint hasznot szerzett a községnek tiszta barátságából és jóindulatból és ezért is biztositotta őt a község törhetlen hűségéről.

A Rácmecekei és Zsibrik egyesült kísérettel zászlós kocsikkal vonult Ófaluba, hol a választók község élén ugyancsak a tanító szívesléssel várták, adott kifejezést érzelmeiknek, kifejezte azt, hogy bár a község szegénysége miatt diadalmenet nem emelhet, de tiszta szívből eredő örömeinek ad kifejezést a fölött, hogy a jelöltet határaiban üdvözölheti és kijelenté, hogy kivétel nélkül sorakozandának zászlója alá.

A lelkesedés oly nagy volt, hogy nemcsak kocsikon, hanem sokan gyalog is kísérték a jelöltet és lovaik kifogva, saját lovaikkal vitték a szomszéd Hidas községbe, melynek határán 20 tagból álló lovas banderiummal ünnepi közönség várta a mind jobban felszaporodott diadalmenetet és midőn a község házához érkeztek, a nép nevében Gyáry Gyula helybeli jegyző következő beszédet intézte jelöltünkhez.

Ns. kir. tanácsos képviselőjelölt ur! Hidas község polgárai határozottsággal merem mondani, annak többsége Nagyságodnak, mint a szabadelvű párt követjelöltjének megérkezését örömmel üdvözi.

És hogy arról Nagyságodat meggyőzzem, legyen kegyes megengedni, hogy az alapos okot — miért tartozunk mi a szabadelvű párthoz — elmondhassam és ezt teszem egy hasonlattal, melyet elmondandó vagyok.

Volt 4 politikus, kik egy hatalmas folyam partján álltak, áttekintve azon azt észlelték, hogy ott honol a valódi szabadság, mely után mind a négyen vágytak. A négy közül azonban egyszem tudott uszni, sem laddikál nem reudekelt, melylyel a folyamon átvezethetett, sem hid nem volt, melyen keresztül mehetett volna.

Nos tehát, hogyan kívánta ezen négy politikus célját elérni.

Az első azt mondá: a folyam nagyon hatalmas, én óvatos leszek, hogy valamiképpen véletlenül bele ne kerüljek; megvárom, míg jön egyszer egy hajó, melyen átjuthatok rajta.

Ez tartozott a mérsékelt ellenzéki párthoz. A második azt mondá: oda megyek a folyam nyílt partjához, megismerkedem a vízzel, megtanulok uszni, csinálok egy ladikot, vagy építek egy hajót, melyen keresztül juthatok rajta és végre építek egy hidat, melyen bizton keresztül lehet járni.

Ez tartozott a szabadelvű párthoz. A harmadik, egy merész nyakas, azt mondá: nekem át kell jutnom rajta és szalad a folyamnak.

Ez a függetlenségi párthoz tartozott. A negyedik azonban szaladt az elsőhöz, futott a másodikhoz s végre a harmadikhoz mindegyiktől kívánt átviteltetni. Ez antiszemita volt.

Ugy hiszem, ezzel eléggé világossá válna helye, miért kívánunk Hidas község polgárai a szabadelvű párthoz tartozni.

Mi nem félünk a veszélytől, mert kitartó szorgalom és csüggedést nem ismerő tevékenység által oda óhajtunk jutni, hogy az út meggyógyve, az akadályok elhárítva legyenek, hogy a cél elérhessük.

Ez okból óhajtok a mint hogy el is ismerjük, hogy a szabadelvű párthoz tartozunk.

Ép ezért, midőn Nagyságodat megérkezéssel ismét üdvözöljük, hangosan kiáltjuk: „Eljen dr. Gombár Tivadar, a pécsváradai járás szabad elvű párti követjelöltje!”

A tetszés-el fogadott beszéd után jelöltünk kifejté programját, kellemes megjelenésével, hangzatosított érveinek súlyával a nagyszámú más elvet követő választókat önmagának teljesen megnyerve. — Ez lett előkészítője a nádasdi impozáns fogadtatásnak, melynek lakói zene szóval, zászlókkal mentek Húber János címz. kanonok s nádasdi esperes pléb. lakására, hol jelöltünk szíves vendég-látásra talált s a teljes számu községi előjáróság élén a helybeli bíró ünnepélyesen hívta meg őt a körülbelül ezer főből álló nép közé, hogy hozzájáruljon néhány szót intézzen. — A hatóság és sikeres beszéd végeztével a nagy ember tömeg szünni nem akaró „eljen Gombár Tivadar!” kiáltásokkal kísérte őt távoztában a község határáig, innét pedig vagy húsz kocsival Pécsváradra, a honnét a választók közönség a határig eléjük menvén banderium, zeneszó s mozsár-lövések mellett kísérté őt a városház előtti térre, hol is a mint a koszorúkkal és virágokkal díszített emelvényen megjelent, Léva y Lajos ügyvéd úr a következő beszédet intézte hozzá.

„Nagyságos kir. tanácsos Úr, a pécsváradai vá-

lasztókerület szabadelvű-pártjának mélyen tisztelt és szeretett képviselő-jelöltje!”

Itt e helyen, a választókerület székhelyén, a Teremtő szabad ege alatt s a szabadelvű párt nevében levett kalappal üdvözöltm Nagyságodat:

Üdvözölöm hű szívvel, mint a nevezett párt bátor és kitartó harcosait;

Üdvözölöm, mint a szabadelvű eszmék és elvek hirdetőjét;

Üdvözölöm, mint a becsületesség, a jellemzilárság, a munka és a folytonos tevékenység felkent bajnokait;

Üdvözölöm végül egy is, mint ügyvédi hivatásánál fogva számtalan esetekben a szerencsétlenek támaszát, a segélyre szorultak mentő angyalát, az özvegyek és árvaik keserű könyveinek felszárítóját, fádalmas sőhájainak enyhítőjét.

Ha egy pillanatra eltekintek a mai nap s ez alkalom fontos jelentőségétől, Nagyságod személyében pusztán a jogok védőjét és örét látom; ha valaki tisztában van azzal, hogy egy hivatást átérett, hivatásának ismeretével bíró jogvédő mily sok esetben érdemli ki az elnyomottak, a vigaszt és a segélyre szorultók hála-könyeit, akkor már ezen gondolatnál mély főhajttással adozom nagyrabecsült személyének s azt hiszem, nem csalódom, ha azt mondom, hogy velem együtt adozik e kerület mindazon polgára, kiknek alkalmuk volt Nagyságodat ez oldalról megismerhetni.

Ha már most valakiben, mint Nagyságodban oly fogékony lélek s oly erős szív lakik, hogy az egyes hozzáfolyamodó ügyét mintegy magának tekintsi, azon teljes erővel, a jog, az igazság, a törvény minden megengedhető rendelkezésével segíteni akar, úgy mennyivel inkább áll ez akkor, mennyivel inkább fokozza egy testi, mint szellemi tevékenységének erejét az a tudat, ha mint képviselő egy egész kerület érdekei, egy egész kerület jogos és méltányos igénye zászlójának tekintendő.

Nagyságodat mi e kerület szabadelvű képviselő-jelöltjékként állítottuk fel, mint ilyent akarjuk megválasztani, szóval e kerületben a magasán lobogtatott szabadelvű párt zászlóját kívánjuk dadalra juttatni és pedig ezért, mert mi a Nagyságod által támogatott szabadelvű párt s ismét ezen párt által támogatott szabadelvű kormány hazaszeretében, igazságosságában, cél- és időszórú tevékenységében, egy nemkülönbön az általa a nehéz időkben, a megpróbáltatás idejében követett politikában látjuk, érezzük és bírujuk ama garanciát, hogy a költő által a föld bokrétajának nevezett szép magyar hazánk s mindnyájunk szeretett édes anyja nem lesz préda zsákmánya a reánk orgyilkos módra leselkedő külenségeink kezei közt, hanem ellenkezőleg: virulni fog e kedves hon addig, míg egy igaz magyar szív dobogni fog.

Bizalomteljes megnyugvással ajánlottuk fel kerületünk képviselőjét, mert tudtuk, hogy Nagyságod e kerület képviselőjére érdemes; mert tudtuk, hogy egy az egységek, valamint az összesség érdekeinek képviselője is Nagyságod kezei közt megbízható helyen van.

Szeretni a hazát, munkálni annak felvirágoztatásán, szeretni a népet, munkálni annak jólétén, boldogságán, ez az, mit mi a leendő képviselőtől várunk, mert Nagyságod személyében ezen tulajdonságok mind össze foglalják; tehát ez vezetett minket arra, hogy nagyrabecsült személyét jelöltük ki leendő képviselőnké.

S most már elértem oda, miszerint kijelentem, hogy, ha jön majd az óra, melynek kongása harca hív bennünket, Nagyságod személye iránti lelkesüléssel és férfiuhoz illő bátorsággal fogunk kiálni a sikra.

Tudjuk mi jól és erős meggyőződésünk, hogy a majdan bekövetkezendő választás befejeztével áthatva az öröm s lelkesedés szent érzelmeitől ragyogóbbnak fog feltűnni előttünk a Teremtő napja, tündöklőbbnek az azurkék égből milliárd csillagai, enyhébbnek a tavaszi szellő langy fuvallata és kedvesebbnek a zengő madarak éneke és pedig azért, mert hitünk, reményünk és meggyőződésünk az, hogy a választási urna kiürítésekor az fog az arra hivatott férfi által kijelenteni, hogy a választókerület megválasztott képviselője Ns. dr. Gombár Tivadar.

De hisz nem is lehet e másként, mert nem én mondom, az egyszerű szónok, de megmondta a koszorús költő, hogy „nincs veszte bármi sors alatt, ki el nem csüggedett.”

Midőn tehát e választókerület székhelyén ismét üdvözöljük, együtt felkérjük, méltóztatssék programbeszédét megtartani.

A többszörös éjjelen felbeszakitott, általános tetszéssel fogadott beszéd után jelöltünk tartott magyar és német nyelven nagyobb szabású program-beszédét; hangsúlyozta e község irányában mindig táplált jóindulatát, kifejté elveit, leendő megválasztása esetén az országgyűlésen követendő eljárását és ennek végzetével állandó lelkesedés között kísértetett az uradalmi nagyvendéglőbe, a hol tiszteletére választói 80 teríték bankettet rendeztek Itt a toasztok hosszú sorát Léva y Lajos úr nyitotta meg, melyre szeretett képviselőjelöltünk válaszulva kijelenté, miszerint mindene, a mi előtte kedves, neje gyermekei Pécsváradról vannak, e helyhez régi, felejtethetlen emlékek kötik, sokszorosok arra nézve, hogy ennek községét szeretetben tartsa és eme szeretetet és bizalmat a választók részéről is maga irányában kéri. A jó hangulat mind magasabb fokra hágott és ennek behatása alatt szólottak még Máthé Ödön szolgabíró, ki a közöttünk uralkodó egyetértésre, Csekegy István várkonyi esperes, ki a választás vége felé és közönségére, Gerner Márton földmives, ki Gombár Tivadarra, mint szeretett volt képviselőnk: Kardos Kálmán leendő méltó utódjára emelte poharát. A bankett a legjobb hangulatban az esti órákban ama mindnyájunk szívvel eredő óhajjal oszlott szét: hogy eljen Gombár Tivadar, a pécsváradai választókerület szabadelvű párti képviselőjelöltje!

A szentlőrinci kerületből írják lapunknak:

Ritka szép ünnepélyesség mellett ment végbe pünkösdi másodnapján Bükösödön ifjú Jeszenszky Ferencnek, a kerület eddigi országgy. képviselőjének újból való felkérése a jelöltség elfogadására. A kerület 73 községéből a választók 500-an jelentek meg Bükösödön, kiknek nevében dr. Vörös sellyei körvozt Jeszenszky Ferencnek eddigi működéséről bizalmat szavazott és neki a jelöltséget újból felajánlta, szép beszédében kijelentve, hogy a népnek a jelenlegi nehéz viszonyok közepette is van reménye egy jobb jövőhöz. Beszédét a haza és a jelölt életével végezte. Ezután a jelölt az ősi kastély erkélyéről,

környezve a kerületbeli intelligencia és számos Pécsről jött vendég által, megindult hangon mondott köszönetet, majd elmondta programbeszédét, minek fonalán kárhoztatta az antiszemizmust, megróva annak hazug apostolait. Beszédét a szabadság, függetlenség és a jog egyenjölőség életével végezte. Ezután barátságos lakomával népünnep következett, mely a nagy tömeg mellett is példás rendben folyt le. Az elvonuló felzárkózott kocsikait, melyek száma a 150-et meghaladta, az ellenpárt jelöltje: az antiszemita L a d á n y i egy zsidó boltos ajtajából nézte végig.

Siklósról kaptuk a következő levelet:

Május hó 25-én Harkányban a szabadelvű párt felhívására mintegy 500—600 szavazó gyűlt egybe a végből, hogy párttá alakulva jelöltben megállapodjanak. Az értekezletet P a k u s z y Gyula ügyvéd ur nyitotta meg szépen átgondolt hazafis beszéddel. Miután e tárgyhoz még több szónok szólott volna, az egybegyűltek egyhangyalan és lelkesedéssel „S z i l á g y i-párt”-tá alakulva, S z i l á g y i Dezsőt kiáltották ki képviselő jelöltjé. A jelöltség elfogadására Szilágyi Dezső a párt által írásban kéretett fel, a melyet ott Harkányban 270 választó irt alá. A ki tudja, mily soká tart ily nagyszámú aláírás és ismeri népként türelmetlenség a várást illetően, valamint idegenkedést mindennemű aláírástól egyáltalán, nem fog kételkedni azon, hogy a jelenlévőknek csak kisebb része irt alá.

Mikor a függetlenségi párt pártértekezletét a pártklub helyiségében, ahová, ha egymás tetejébe állnak sem fér 300 ember, mi mellőztük ezt szoba hozni, dacára annak, hogy az ott megjelentek a legalább fele számban meztelbókat is beleszámitva, alig lehettek 150-en és most mégis neki áll a „P. F.” az ő pártjának erkölcsi preszóval tésült s félig felsült dolgát rákenni. — Nem tudjuk tehát elképzelni, honnan vette a „P. F.” azon hírt, hogy 150 összefogozott választó volt jelen hatóságig baszkodásra!*) Hogy a siklósi járásban baszkodást üznének és epen a hivatalos közegek, azt a minden irányban támadásra okot kereső ellenek mellett bizony nagyon is nehéz elhíttani azoknak a kik bizony tán épen itt vannak a legkritikusabb helyzetben és pedig azért, mert míg a szabadelvű most már Szilágyi párt — csaknem m u l a s t á s a s a l, addig az ellenékek ugyan e tárgyban már is b a s k o d á s s a l vádolja. — De hiába, meglát-szik, bizonyos emberek nagyon nehezen tudnak a tisztességes pártküzdelemhez hozzászokni. Rettenetesen bántja őket, hogy más honpolgár is akarja, mint s z a b a d p o l g á r s z a b a d h a z á b a n, alkotmányos jogát gyakorolni tisztességes úton módon.

„A harag rossz tanácsadó” közmondás sehol sem olyan igaz, mint a politikában, mert mi sem könnyebb, mint a méveletlen tömeget neki ugrasztani heccet produkálni, a mi pedig úgy látszik most is célja bizonyos általunk különben szemmel tartott egyéneknek, a kik már itt ott hangoztatják: „Szilágyi Siklóson nem fog beszélni, lármázunk, fűgyölünk” stb. Hát ez az a híres függetlenségi eszme megvalósítása? Hát szüksége van a siklósi függetlenségi pártnak — dicsőséges koszorújának teljességéig — egy politikai botránnyra? Van ugyan Siklóson és vidékén elég skandalumot kereső népség; csak tessék őket összecsendíteni, de aztán a történeandóért is vegyék magukra a felelőséget. Ellenfelünk jelöltjét tiszteljük mi is és hisszük is, hogy hivatalosan ő is kívánja a tisztességes küzdelmet, de hogy pártvezérei is akarják-e igazán és őszintén, azt a következők legközelebb megfogja mutatni.

A tárgyhoz visszatérve: pártunk eddig jól áll, sőt mindennap gyarapszik, a mi az ellenfelet nagyon elkeseríti. A pártküzdelem azért előreláthatólag igen éles lesz. Tegnap — kedden — értesültünk, hogy járásunkban eddig már 3 gyilkosság és egy súlyos testi sértés követett el, a mely szörnytetek a pártoskodás szulte torzalkodás következményei. Ide vezet az, midőn a nép nem hogy az ellenvélemény tiszteletben tartására tanították, hanem ellenkezőleg: a leggonoszabb hazugsággal az ellenvélemények gyalázására, megvetésére buzdították, izgatatták.

Szilágyi a kerületbe való bevonulását — programbeszédé megtartása céljából — f. hó 5-én vasárnap fogja megtartani. A fogadtatás, mint a jelekből ítelhetni, impozáns módon Villányban lesz, a miről különben legközelebb.

Egy választó.

Mohácsról értesítenek, hogy ott a szabadelvű párt Német Lipót volt országgyűlési képviselőt kérte fel a jelöltség elfogadására, ki azt el is fogadta. Német Lipót a mérsékelt ellenékek híve volt s hogy most a szabadelvű párt soraiba lépett, ezzel míg egyrészt elítélte a mérsékelt ellenékek eddigi működését, másrészt azt bizonyítja, hogy teljessé meggyőzővással látja az ország ügyeit a szabadelvű párt s az általa fenntartott kormány kezében. Közéletünk e derék harcosait örömmel üdvözöljük a szabadelvű táborban! — A s a l d i kerületben a függetlenségi Czírer Ákos ellen fellépett R a d o c s a y Sándor fősolgabíró mérsékelt ellenzéki programmal. — A p é c s i járásban a szabadelvű párt jelöltje K r a s z n a y Miklós, kivel szemben a függetlenségi párt 2 jelöltje Nagy Ferenc és Szemányi Ferenc és az antiszemita Rác Géza állnak.

— A trónbeszéd. Ő Felsége a király a mult csütörtökön történt országgyűlés bezárása alkalmával a következő trónbeszédet mondotta:

Tisztelt Urak, Főrendek és Képviselők!
Kedvelt Híveink!

Midőn önöket három év előtt e helyről először üdvözöltük, bizalmunkat fejeztük ki az iránt, hogy követve az előző országgyűlések példáját, önök is ernyedetlen szorgalommal fognak teendőikben eljárni.

Örömről szolgál kijelentetni ma, hogy ezen bizalmunkban nem csatlakoztunk.

Nem volt ugyan lehetséges mindazon kérdéseket megoldani, melyeket azon alk-lommal jelezünk, de megolcott azok közül mégis sok és a mellett számos nagy fontosságú törvényt is alkotottat.

A főrendiház újra szervezése megtörtént és nincs kétségünk az iránt, hogy az jelen alakjában törvény-

*) Honnan vette? A függetlenségi párti 13 próbas nagy hazafi újságíróknak, az igazság felkötött bajnokainak eredetileg választási időnyre készült, de egyszer s minkorokor használt, szél le bőllet, kortes-zelg, a meztelbás esőcsökét sunnyadó nemes érzelmeinek felkeltésére s az együgyűek támogatásának megnyerésére való párt-szótarból. A szerk.

hozói teendőit teljes buzgalommal fogja a trón és a magyar állam érdekében teljesíteni.

(Itt felsorolja Ő Felsége a törvényhozás megoldott kérdéseit, hozott törvényeit s ezután így folytatja):

Mindent itt felsorolni, a mi ezen országgyűlés tartama alatt történt, nem lehet. Midőn egybeíránt sajnálatunkat fejezzük ki a felett, hogy részint a közbejött gazdasági világesemények miatt, részint az állami fejlődés gyorsító vágyának befolyása alatt nem sikerült az állambéztartás egyensúlyának helyre-állítása felé úgy, mint óhajtottunk volt, szótlanon haladunk, ugyanakkor igaz örömről szólólag elismerésünket és köszönetünket fejezni ki azon hazafias áldozatkészségért, melylyel ezen nem kedvezően alakult pénzügyi helyzet dacára a trón és monarchiánk biztonságáról gondoskodtak.

A népfelkelésről szóló törvény tetemesen emelte monarchiánk véderjét, azon lélekemelő egyhangúság pedig, a melylyel rendelkezésre bocsátották azon összegeket, melyek a vésszel lenyegett látszó külpolitikai helyzet közepette monarchiánk védelmének biztosítása érdekében voltak szükségesek, kétségtelen bizonyítékát szolgáltatott annak, hogy mi Velünk együtt önök is a béke megőrzését óhajtták, addig, ha ez bármikor nem volna lehető, minden fia szeretett Magyarországnak vérével és vagyonával készen állana, hogy megvédje a trónnak, monarchiának és abban az édes magyar hazának érdekeit.

Ez áldozatkészségben és azon tényben, hogy a monarchiánk két állama között időnként újabb egyezséggel rendezendő kérdések barátságosan megoldottak, nagy támaszt nyerne kormányaink azon törekvésükben, hogy fenntartva a jó viszonyt, melyben ma az összes hatalmakkal állunk, sikerrel és növekedő reménnyel folytathassák arra irányzott működésüket, hogy életérdekeink teljes megóvása mellett a béke továbbra is fentartatott legyen.

Fogadják önök meleg köszönetünket ezen hazafias működésért és általában buzgó fáradozásaiért.

Fogadják és vigyék küldöiknek öszinte királyi üdvözlőinket.

Ezzel a jelen országgyűlést berekesztettnek nyilvánítjuk.

— A népiszkolai vizsgálatok sorrendje az iskolaszékek m. szerdán d. u. tartott ülésén a következőleg állapítottak meg: A belvárosi iskolában: hittanból — mind a hat osztályban — június 17. és 18. napján, reggel 8 órakor, a zeneiskolában 19. és 20. napján, reggel 8 órakor. Osztályvisz: 20-án (a IV.), 21-én (a III.), 22-én (a I.). 23-án (a II.), 24-én (a V.) és 25-én (a VI. osztályban) mindenkor reggel 8 órakor. Tornászattól minden egyes osztályról külön a vizsgálat napjának délutánján 3 órakor. Záróünnepély és hála isteni tisztelet június 29-én.

A szigeti külvárosi iskolában június 17-ikén (a IV. fiú), 18-án (a I. leány), 20-án (a I. fiú), 21-én (a II. leány), 22-én (a II. fiú), 23-án (a III. leány), 24-én (a IV. fiú), 25-én (a IV. leány), 27-én (a V. leányosztályban).

Az Agoston-téri iskolában: a hittanból június 10-én leány, 11-én a fiú osztályokban; a többi tárgyakból június 17-ikén (a IV. fiú), 18-án (a I. leány), 20-ikán (a I. fiú), 21-én (a II. leány), 22-én (a II. fiú), 23-án (a III. leány), 24-én (a III. fiú), 25-én (a IV. leány), 27-én (a V. fiúosztályban) mindenkor d. e. 8 órakor. Záróünnepély 29-ikén.

A felső-vámház-utcai iskolában: a hittanból június 13-ikán a fiú, 14-én a leányosztályokban. A többi tárgyakból 18-án (a IV. fiú), 20-ikán (a I. leány), 21-én (a I. fiú), 22-én (a II. leány), 23-ikán (a II. fiú), 24-én (a III. leány), 25-én (a III. fiú), 27-én (a IV. leányosztályban), 12-én a vasárnap iskolában, 28-án testületi tanácskozány a jutalmak összeállítására s egyéb dolgok elintézésé végett; 29-ikea „Te Deum.”

A polgári leányiskolában a r. k. növendékek hittani vizsgája június 16-ikán d. e. 8—12 óráig tartik, a többi vizsgák június 22-ikén kezdődve — mindig csak d. e. 8—12-ig tartatván — 25-én fejeztetnek be.

A bánátelepi iskolában: a hittanvizsga június 15-ikén d. e. 8 órakor kezdődik valamennyi osztályt; a többi tárgyakból 21-ikén (a I. 9 órakor) a VI. 23-ikán 7—8 óráig (a I.), 8—9-ig (a II.), 9—10-ig (a III.), 10—11-ig (a IV. a) 11—12-ig, d. u. 3—6-ig (a V. osztályban). Valamennyi osztály vizsgája után következik az ének- és torna-vizsga.

Liebscher Vilma intézetében június 27-ikén (a I. II. és III.), 28-ikán (a IV. V. és VI. osztályban) d. e. fél 9 órától és d. u. 3 órától kezdve.

Werner Magdolna intézetében június 27-ikén d. e. 8 órakor (a III. és IV.), délután fél 3 órakor (a I. és II.), 28-ikán egész nap (a V. és VI. osztályban); 30-ikán „Te Deum.”

A Rudolfinum-ban fennálló leányiskolában — a növendékek száma 65, kik 5 osztályba vannak beosztva — a vizsga június 20-ikán d. e. 8 órakor kezdődik a hittannal.

Szinház és művészet.

(-r-p.) Pénteken „Hoffmann meséi” — regényes opera 4 felvonásban adatott elő, itt először. E darab Offenbach Jakab, a híres és népszerű zeneszerző utolsó műve, mely bejárta a kontinens valamennyi nagyobb színházát, óriási hatást kelte mindenfelé, a mihez nem csekély mérvben járult hozzá azon körülmény is, hogy a könnyed és gyorsan pépszerűvé vált behizelgő dallamok szerzője ezuttal komoly feladatot oldott meg. E mű — leszámítva az előadás fogyatékosságait — hatást keltett nálunk is, ámbar csak többszöri hallás után fedezhetők fel és élvezhetők a darab zenéjének különleges szépségei. Ugy van vele az ember, hogy minél többször hallja, annál jobban megszereti. Azért is a saját és a közönség érdekében nagyon helyesen cselekednek derék igazgatónk, kit teljes elismerés illet e gyönyörű, de nagy költségű mű színrehozataláért, ha gyakrabban adnátn. A darab meséjét mind számunkban ismertették. Itt csak azt konstatáljuk, hogy a fantasztikus szöveg helyzeteit megkapó erővel aknázza ki Offenbach. Szinte bámul az ember rajta. — Magáról az előadásról szólva, első sorban Kiss Ferkórol (Lindorf, Coppélius, Miracle csodaorvos) kell megemlékeznünk, ki hármas szerepében művészi színvonalra emelkedett; különösen a csodaorvos jelenetét ritka tökéletességgel játszta; nem csak a jó énekest, hanem a jeles alakító színpézt is láttuk benne. A szerk.

száma közönség ritka érdeklődéssel kísérte játékát s élénk tetszésének zajos tapsokban adott kifejezést. De meg is érdemelte. Valódi élvezetet ez estén csak is ő nyújtott. Balassa (Krespel) a leányáért aggodó apát igazi bensőséggel személyesítette. Szép a vén siket szolga szerepében jeleskedett. Ugy látjuk, hogy Szép az ifyléle szerepre termett. Serfőzi Etel (Miklós) szépen énekel. Kár, hogy prózájából nem érzett ki a Hoffmann melegsivő barátja. A zenek, különösen a férfiak pompásan működtek. A zenekar is kitett magáért Bara n Lszó karmester ügyes vezénylete alatt. A díszletek jók voltak. A rendezés kitünő. Meglátszott, hogy S o m g y i ambiciójával látott hozzá e műhöz. Nem szabad elfeledkeznünk azonban S ó l y o m ról sem, ki mint Nathaniel csi nos-an énekel. Stella, Olympia, Antonia szerepét Z o m b o r i Iona és Hoffmann Balog Arpd énekelte, az előbbi Antonia nehéz szerepében a közönség elismerésével találkozta. — A darab szombaton — kevesebb száma közönség előtt ismételtetett.

Vasárnap Gerő Károly „T u n i k á s l e á n y o k” című 3 felvonásos életképe — egyének nem nevezhető — került színrre, mint szerző bátran nevezhetet volna fővárosi silányságnak is. Határozatlan, be nem számítható gondolkozású egyének járnak-kelnek és beszélnek a színpadon, mielő a néző sehogyan sem tud kiokosodni. Aztán az a sok epizód! Például a 2-ik felvonásban alig történik valami a cselekvény érdemére vonatkozólag. Az előadás is meglátszott, hogy nem valami nagy kedvvel fogtak hozzá szerepeikhez; az akadozás — a közönség e réme — gyakran kísértet. Balassa (Kvargli), Kiss (Kajla), Veress (Mócsi), Szabó Krisztina (Darucé), Serfőzi Etel (Hopsza Timi), Szepesi (Abel), Komjáti (Miklós) és Zombori Iona (Eszter) játszták a főbb szerepeket. Szida Teréz (Olga) a 2-ik felvonásban egy kuplét igen csinosan énekel, mint ismétléni is kellett. Ugyanezen sorsban részesültek Zombori Iona, Kiss Ferkó és Serfőzi Etel is. Szép egy fővárosi szabóüzlet vezetőjének cirkuszba való alakot produkált. A darabban előforduló dalokat a „Cigányprinc”-ből ismerjük.

Hétfőn ismételték s tegyük hozzá: igen kelletlenül, lehet mondani: silányul a „Cigánybáró”-t, kedden a romantikus iskola egyik jó termékét, Feuillet „Erdő szépe” című színművet adták. Závorszkai Teréz (Pálma), S o m g y i (Albin), Balassa (Pennarech Hugó), L a c z k ó Aranka (Lujza), Komjáti (Mórel) hozzájárultak, hogy e jó darab a közönség tetszésével találkozzék.

Pénteken S o m g y i Károly jutalmú díszes ház előtt Czákó „Végrendelet”-e adatott. Erről jövő számunkban, Hétfőn L a c k ó Aranka jutalmú Dózi „Utolsó szerelme” kerül színrre.

Hírek.

Olvasóinkhoz. A feltorlódt munkahalmaz következtében lapunk a rendes időnél egy nappal később jelent meg. Reméljük azonban, hogy e késedelmünkből a szokotnál bővebb tartalom kárpótolandja s olvasóinkat.

József főherceg, ki a tanzásúlojak megsejtelésére 1. hó 5-ikére városunkba várattott, ez utját — közbejött akadályok miatt — nem fogja megenni. Helyette adlatusa: G r a e f Ede lovassági tábornok jön.

Rendjel és méltóság adományozás. Ő Felsége a király Fejérváry Géza báró honvédelmi, Fabinyi Teofil igazságügyi és Baross Gábor közlekedésügyi miniszternek az I-ső osztályú vaskoronarendet, Vízolyi Gusztávnak és Andrassy Manó grófnak a belső titkos tanácsosi címet adományozta.

† Nagy János. Az egyházmegyének gyásza van. Nagy János dunaföldvári apát-plébános, aranyismerésű áldozat meghalt szerdán; született 1811-ben, felszenteltetett 1835-ben, 1846-ban Tókészeben, 1866 óta Dunaföldváron működött, 1867-ben kapta a „Szent Kereszt”-ről nevezett címzetes apátságot. Nyugodjék békeben.

A képviselő-választás határnapjára Pécselt, (valamint egész Baranyamegyében) f. hó 17-ik napja tüzetelt ki, helyül pedig a nemzeti kaszinó s Hattyu-vendéglő. Választási elnök: Bánffy Simon királyi tanácsos, helyettese Egry József; választási jegyző Majorossy Imre, helyettese Herberth János.

Hymen. Warga Jenő pécsi kir. törvényszéki aljegyző szombaton d. u. vezette oltárhoz Ballus Jolán kisasszonyt. — Gyurovits Gyula szabócsobányai gyógyszerész eljegyezte Weber Erzsikét Bonyhádról. — Stern Helén kisasszonyt, Stern Mór leányát eljegyezte Bruk Armin dr. zombori ügyvéd. — Balogh Arpd, szintársulatunk tenoristája kedden vezette oltárhoz Homoki Anna kisasszonyt. — Herczeg József pécsi másod jegyző eljegyezte Weszely Blanka póstamesternököt.

A katonaság köréből. Stródr A. kapitány, a tolnai huszárszázad parancsnoka törzstiszt vizsgálatra Bécsbe utazott, de az urban megbetegedvén, helyébe ideiglenes századparancsnokká Jurenák főhadnagy vezényeltetett Siklósról.

Adakozás. A Donatus-kápolna előtti tér megvételére Ruwald Alajos városi tanácsnok 5 frtot adományozott, miért a kápolna bizottság neki lapunk útján is köszönetet mond. A mondott célra már mintegy 60 frt gyűlt össze kőzadkozásból s így a kisa-játás nemcsak megörténhető.

Halalozás. Bésán János báró főrendiházi tag, ki nevét nagy alapítványával örökíti meg, meghalt Győrben, 77-ik évében. Temetése Duna-Szekescsón, a báró születéshelyén hétőn ment végbe. Az eltakarítást a „Kegelet” temetkezési vállalat eszközölte nagy pompával.

Ipar- és keresk. kamarai ülés. A pécsi kereskedelmi és iparkamara június hó 7-én, kedden d. u. 4 órakor saját helyiségében (a pécsi kölcsönös segélyegylet királyutcai házának első emeletén) rendes köz-ülést tart. A napirend tárgyai: 1) A földm., ipar- és keresk. m. kir. miniszterium leirta a kamara újjalakulása tárgyában. 2) Elnöki előterjesztések. 3) A kamarai pénztár kezelőjének választása. 4) Szakbizottságok alakítása. 5) A kamarai iroda ügyforgalmi jelenléte. 6) A földm. ipar- és keresk. min. leirta a bpesti orsz. kiállításról kiadott hiv. jelentésnek a kamarai tagok által leendő áttanulmányozása iránt. 7) A köz-ügyek által leendő áttanulmányozása iránt. 8) A köz-ügyek által leendő áttanulmányozása iránt. 9) A köz-ügyek által leendő áttanulmányozása iránt. 10) A köz-ügyek által leendő áttanulmányozása iránt. 11) A köz-ügyek által leendő áttanulmányozása iránt. 12) A köz-ügyek által leendő áttanulmányozása iránt.

nak korlátozása iránt. 9) A kamarai elnökség javaslata a kereskedői és gyári utazók által nem kereskedőknek eszközölni szokott megrendelés-gyűjtés betiltása tárgyában. 10) Az aradi keresk. és iparkam. átirata az új épületek adómentességi időtartamának meghosszabbítása tárgyában. 11) A pécsi keresk. és iparkam. bizottság folyamodása a pécsi tanonc-munka-kiallítás alkalmából kiosztandó kitüntető jutalmakhoz való járulás iránt. 12) A földm., ipar- és keresk. min. leirta a pécsvárad helypénztarifa véleményezése iránt.

A Szent-Pál-Társulat diszgyűlése, mely hétfőn d. u. a közölt program szerint tartott, méltán viselte a diszgyűlés nevet úgy az azon jelenlevő, bár csekélyebb száma közönségénél, mint azon szellemi áll-vezetnél fogva, melyben a hallgatóság oly pazarul részesített. A diszgyűlés kimagasló eseménye volt Rézbányai József dr. társulati igazgató (36 ik) megnyitó beszéde, melyben elismeréssel adózva a „Szt-Pál-Társulat” üttörőinek: Szemey Mihály, Rézbányai József és Szeredy József kis papoknak, jelenleg egyházmegyénk jelesének, meggyőző bével fejtegette a katolicismus ország-fenntartó erejét és a Szent-Pál-társulat jelentőségét, mely nem más, mint: tudomány és vallás. A jegyzői jelentésből kiemeljük, hogy a társulat 28 állást tartott s azokon 40 munka érkezett be bírálásra. Nagy hatást tettek a művészen elő-adott ének és zenerészek, melyekben Kirsanak Ödön, Plank Kamil, Sirisaka Ignác, Martin, Vörös Nándor jeleskedtek a szó szoros értelmében. Érdekes volt a pályadíjak kiosztása. Díjat nyert I. Kasztl Gyula, a társulat elnöke, dr. Lechner János szemináriumi rektor részéről (25 frt). 2. Walter Antal kanonok 10 darab esz. aranyat tüntet ki egyházi jellegű értekezésre, melyből 5 db ar. nyert Kasztl Gyula, 3 ar. Plank Kamil IV. éves, 1-1 ar. Kirsanak és Ivánovics IV. éves teológusok. 3. A társulat igazgatója, dr. Rézbányai József által alapított évenként kitűző 3 aranyat Neumayer Dezső nyerte el versenyszaválás útján, dr. Rézbányainak „Az első szent misére” című költeményével, mint versenyművel, melyet a szerző szíveségből tárcá rovatunkban közlünk. 4. Szűcs József 2 db aranyat nyert „Emlékbeszéd egy korán elhunyt ifju felett” című pályaművel. 5. Kasztl Gyula elnök 2 db aranyat „Isten a természetben” című értekezésével, melyből egy részt fel is olvasott. 6-2 aranyt volt kitűző a két legjobb szónoki beszéltre. Nyertek: Neumayer Dezső III. éves és Herger József II. éves növendékek. Ezenkívül nyert még I aranyat Gosztonyi Jenő is. A szép ünnepelet Fesztl Károly dr. kanonoknak a növendékekhez intézett buzdító beszéde után mindenki a legemelkedettebb hangulatban hagyta el.

A posta-takarékpénztárak száma megyénkben öröndetesen szaporodik. A legújabb miniszteri rendelet szerint megyénk területén 12 póstahivatal bízott meg a postatakarékpénztári külső szolgálattal és pedig Babarc, Dályok, Hetvehely, Hosszu-Hetény, Kácsfalva, Karanca, Lapanca, Mária-Kémond, Német-Palkonya, Püspök-Bogád, Rác-Kozár, Véménd községekben. E posta-takarékpénztárak augusztus 1-én kezdik meg működésüket.

Gyilkosság követeltett el pénteken éjjel, Pogány és Kökény község határa között. Az áldozat Rak Péter rácvárosi molnár és fuvaros, ki épen Viszlóbból bort szállította, úgy látszik boszúból, mert tőle semmit sem vettek el, kegyetlenül agyonütötték.

Betörtök héttőre virradó éjjel Müller Jakab pályautcai rőtök-kereskedő üzletébe s onnan nagymennyiségű árúkat elvittek.

Lefoglalt szeszes italok. Kahanetz József szabócsobányai telepi lakos engedély nélkül szeszes italokat árulván Pécselt és ezért ellene feljártatott tételtől, rendőri foglalás eszközöltetett. Lefoglaltatott 2 nagy láda finom likőr, 3 hordó rum, boroviczka és szesz összesen 320 frt értékben.

A püspök mondta. Elmitve volt már lapunkban Szász Károly püspöki körúja, melyet m. hó 16-ikán Győrön fejezett be, hol ez alkalomból nagyobb egyházi ünneplést tartott, melyen számos egyházi és világi tekintélyen kívül Széchenyi Sándor gróf főispán is részt vett. A püspök, minthogy a győni gyülekezet német, ezen nyelven szónokolt, szép beszédében szemrehányólag elmitve fel, hogy a győni evangélikus gyülekezet ösei 150 évvel ezelőtt telepedtek le mostani hazájokban és ennyi tenger idő alatt még maig sem magyarosodtak meg. „Magyarul kell e szent helyen hangoznia az igének” mondá a püspök. De vajon követik-e az általa jelzett irányt a tolnamegyeiek.

A pécsi ügyvédi kamara lajstromából Papp József dr. dunaföldvári ügyvéd kitöröltette magát; iratait Ragályi László dr. dunaföldvári ügyvéd vette át.

Ritka, mint a fehér holló. Blaskovich Melanie, az ösmezes Blaskovich család sarja — véglegénye; Königsarter Herman báró kedvéért Bécsben az izraelita hitre tért át s ugyanott vele május 31-ikén kelt egybe. A szerelem hatalma tehát még a „kék vért” is arra készteti, hogy szembe szálljon az előítéletekkel, (mely iránt pedig épen ez osztály tagjai oly érzékenyek), elhagyja ősei hitét, egy más állam kötelekbe lépjen; mert mint magyar állampolgár izraelitává házasságra nem léphet s ha összekelésük után Magyarországon telepednének le — ami pedig különben a dolog rendjén lenne, mert mindketten magyarországi birtokok — házasságuk, mely Ausztriában a törvényes formák közt kötöttet, nálunk csak együttélés lenne, mert nálunk keresztény izraelitává nem lehet, sem izraelita keresztényen házasságra nem léphet. Ha azonban a keresztény magyar földföldi, például osztrák alattvalóvá lesz, ott izraelitává lehet s izraelitává házasságra is léphet. Így egy magyarral és egy keresztényen kevesebb van, de ez nem tesz semmit, ez nekünk igen jó, sőt épen erre van szükségünk, mert mi magyarok okos, felvilágosodott nemzet vagyunk, a vallás-egyenlőség megtestesült hívei, kik mindig lépést tartunk a korral és sietünk létesíteni a művelt nemzetnél célzserűnek bizonyult szabadelvű intézményeket, szóval: Erutusz derék, becsületes ember.

Öngyilkossági kísérletet követelt el Mohácson m. hó 22-ikén Bellada Ferenc német-bolyi nyug. mozdonyvezető 19 éves István fia, 4 rolover-lövést tevén magára, melyek közül csak 2 talált és pedig egy a homlokot sértette meg jelentéktelenül, egy pedig a szív táján a mellkasba fúródott, életveszélyes sebet adva. Tette okál szerencsétlenül szerelmét valotta be. Ugyanezen okból bátyja: Vince, közöshad-seregbeli tisztbeteles Kaposváron szintén önkézzel vetett véget életének.

A Mura folyó ügyében a képviselőház április 30-iki ülésén Veszter Imre, a lendvai kerület országgy. képviselője felhívta a kormány figyelmét a Mura folyó sajnos körülményeire s az azokból eredő

veszélyekre, melyek leginkább abból származnak, hogy az említett folyó stájerországi egész hosszában mér szabályoztatott, de mi nálunk, Magyarországon mintegy 15—20 mértföldnyi hosszúságban még mindig szabályozatlan. Baross Gábor közmunka és közlekedési miniszter válaszában kijelenté, hogy a Mura folyó állapotáról van tudomása, de minthogy a Mura nem állami kezelés alatt álló folyó, első sorban magát az érdekeltséget illeti az egyes partbiztosítási munkálatok keresztültétele. Igére, hogy a legnagyobb készséggel fogja segíteni az érdekeltséget, ha ez a maga részéről is teljesíti törvényszabta köteleességét.

Plébános beigtatás. On c z a y Géza német-keéri plébános beigtatása mult vasárnap történt meg Spi e z János paksi apát-plébános által.

Borus jövő. Említettük, hogy Székly Géza hidasdi ref. lelkes Gerjenbe választott meg. A gerjeniek azonban e választásba nem akarnak beleegyezni és az ellen fellépéssel élnek. A derék lelkesnek nem nagy öröme és reménye lehet új állásában a sikeres működésre.

Mulatság. A pécs baranyamegyei hadastájánk segélyegylete saját alapja javára vasárnap, június 5-én az üszöghe erdőben a cs. kir. 52. gyalogezred zenekarának közreműködése mellett ténccal egybekötött majahst rendez. Belépti díj a pénztárnál személynként 30 kr, katonáknak 20 kr, gyermekeknek 10 kr. Jegyek előre válthatók 20 kr-ért a következő kereskedő uraknál: Alt és Böhm Király-utca, Tigmann Alajos a „Magyar Király” vendéglővel szemben, Hergert József az irgalmasokkal szemben lévő Nöthig-féle házban és Gyimóthy Gyula budai külváros. Jó ételek és italokról, valamint a rend fenntartásáról a legjobban gondoskodik van. Közöcsök a főtérrel folyton közlekednek, személynként 20 kr-ért. Kedvezőten idő esetében ezen időnkony célra rendezett majalis jul. 3 án fog megtartatni. Számos látogatást kér teljes tisztelettel a rendező bizottság.

A tűzkarosultaknak. Gödre-Szt.-Mártonból Sz. Z. aláírással ellátott levélben 24 frt 60 kr küldetett be szerkesztőségünkbe, — mint egy ottani asztaltársaság nemes érzelmek sugallta indítvány folytán eszközölt gyűjtésének eredménye — azon felhatalmazással, hogy ez összeg — belátásunk szerint — az eszterjai, nagy-károlyi és torockói tűzkarosultak között osztassék meg. Ez összeggel együtt gyűjtőívünkön eddig befolyt 29 frt 60 kr.

Pályázat van hirdelve a dunaszekesi körvrosi lálsára. A választás június 10-ikén fog megejtetni.

A mohácsi r. k. felekezeti iskolások 15-ikén alakítottat újra. Megválasztattak a rendes tagok ul: Német Lipót, Serli Sándor, Magittay Péter, Vargha Alajos Szendrey Jenő, Kovácsics Lukács, Simonkó-vics Mátyás, Reberics Imre, Erdődy Gyula, Bablity Antal, Csaputy Illés, Kátolyi Lajos, Pavkovits Lukács, Bozsér János, Szűcs István, Takács Pál, Kollár Illés, Pecsuvác Luka; póttagok: Reberics Mátyás, Kátolyi Illés, Szűcs György, Bali Mihály, Martines Mika. A tanító-testület részéről beválasztattak: Böhm Ignác és Boda Károly. Mint a „Mohács és Vidéke” írja, e választás kompromisszum eredménye a magyar intelligencia (mely eddig az iskolaszékben túlsúlyban volt) és egy a hatósággal újat huzni szerető és borbébe nem férlő ál-népbárt által felbujtatott horvátok között, kik csupa paraszto-kartak és követelték nagy zajgással megválasztani. A választást vezető Rónay Sándor esperes-plébános erőlyes fellépésének azonban sikerült kivinni, hogy az elégedetlenek kissé engedtek és beleegyezésükkel az iskolások az intelligencia 5 tagjától, 4 iparosból, 5 horvát és 4 magyar paraszto-ból állított össze, mi az előbbi állapothoz képest minden esetre sajnos hanyatlás. Az egész ügyhöz különben nekünk nagyon kevés, csak egy szavunk van és az is a „Mohács és Vidéke” és ez az, hogy szép dolog a kiméletesség, különösen egy hirlap részéről, de mikor bujtogatásról, egy nagy város tanügyi viszonyainak veszélyeztetéséről van szó akkor félre a kiméletességgel és nem szabad a név elhallgatásával egy-pár gyöngyöb erősebb célzással megelégedni, hanem nyíltan pelengere kell állítani az értelmi bünszerzőt, hadd tudja meg az egész világ, ki az a hitvány ember, ki nem átalja a polgárság között a fajgyűlölet üszkét meggyújtani és izgatásaival magásra szítani. Hadd vegye el az ilyen — megérdemelt jutalmul — a jök megvetését.

Öngyilkosság. Kócsy Oszkár dr. kalocsai törvényszéki aljegyző m. hó 23-ikán éjjel ágyban fekvé homlokra lötte magát és rögtön meghalt. Mint a „Duna Vidéke” írja, melyből e hirt átvesszük, e szerencsétlen véget ért fiatal emberen, ki meggyék szülötte, már előzőleg elme-zavar jelei mutatkoztak. Jelentő vonása volt a zsugorság és az önszarolási-gy me lemondás még az éves élvezetéről is.

Harkányban a fürdő vendégek száma mai napig (június 1.) 294, az áttöz vendégek száma pedig 1206 személy.

A szegszárdi dalárda 8-ikán tartá tisztújító közgyűlést. Megválasztattak pedig elnökül Boda Vilmos, alelnökül Borzák Endre, jegyzőül Steiner Lajos dr. ügyészül Haidekker Béla dr. pénztárosul ifj. Stokinger János, karmesterül Konta Sándor és Kramer Kálmán.

Somogyemei vasuti ügyek. Kaposvár és Barcs között közlekedni kilitás van vasuti összeköttetésre; mert ezen vasut tervét a szakminiszter: Baross Gábor igen kedvezőleg fogadta. A tervezett biztosítótja arról, hogy e vasut kiépítését minden rendeltetésére álló eszközzel fogja gyamolítani, mert annak kiépítését nemcsak Somogyemgyére, de az egész országra igen fontosnak találja. Legújabbban az képezi megbeszélés tárgyát illetékes körökben, hogy merre menjen a vasut és hol csatlakozzék a szintén kiépítendő szobb-baresi vonathoz? Leghelyesebbnek tartják azon irányt, mely szerint Kaposvár, Kadarkut, Német-Ladut át Csokonyában csatlakozzék a szobb-baresi vasuthoz. Tekintve azt, hogy e vonal a nagy-átadín kívül két járás területét érinti, a kaposvári és szigetvári, a közmunkapénztárból két járás annak kiépítéséhez nagy összeggel járulhat, emellett a vonal rövid és így kevesbe kerül, annak mihamarábbi kiépítése semmi nevezetesebb akadályba nem ütközik. — A közlekedésügyi miniszter Széchenyi Imre gróf és társainak egy évi engedélyt adott a Szobbnál kiinduló és Nagy-Atadon, Bodvicán, Lábon, Hosszufalun, Görgetegen, Visontán, Csokonyán, Tarnócán átvonuló s Barcsig menő helyi érdekű vasut előmunkálataira. — A közlekedésügyi miniszter megígérte a kaposváriaknak, hogy legközelebb Budapest és Fiume közt gyorsvonatokat fog rendszeresíteni, amikor is Kaposvárról 4 óra alatt ch t majd Budapest e

jutui. Mi, szerencsés pécsiek, hogy ide eljuthassunk, kénytelenek vagyunk vagy egy éjjel, vagy egy nappal elvesztegetni.

„Magyarország Helységnevtára” jelent meg a „Havi Füzetek” kiadóhivatalában. Irta D v o r z s z á k János. Első kötet. Egyetemes rész. Magyarországi összes társadalmi alakulásának legújabb képe, illetve azánk földrajzi, kiterjedési, népességi, nemzeti, politikai, törvényhozói, igazságszolgálati, pénz- vám- és adóügyi, közlekedési, hadügyi, felekezeti, tanügyi, közigazgatási és egyesületi viszonyainak kimutatása. Betűrendes rész. Magyarország összes lakóhelyei (községek, puszták, telepek, stb.) hivatalos és nem hivatalos elnevezéseinek betűrendes jegyzéke, a helynév jellegének az utolsó pósta-, vasut-, táviró- és hajó-állomások kitűntetésével. Második kötet. Magyarország helységnevtára tekintettel a közigazgatási, népességi és felekezeti viszonyokra, megyék és járásoknak, minden egyes politikai községnek jelezve a hivatalos elnevezés mellett annak német, tót, oláh, ruthen, szerb, latin stb. neveit, a hozzá tartozó pusztákat, telepeket, a népesség lélekszámát felekezeti szerint, kitüntetve az illetékes egyház-hivatalt illetve hatóságot. Ara a két kötetnek 10 frt, diszkötésben 12 frt.

„A marquisné” című két kötetes francia regény jelent meg a bpesti Singer és Wolfner kiadó cég derék vállalatának, az Egyetemes Regénytár-nak legújabb kötetében. A munka szerzője, D e l p i t Albert, a legkiválóbb írók egyike, ki a színművek és regények egy egész fényes sorozatát tette már nevét nem csak ismeretessé, de méltán híressé is. Dramaiság tekintetében regényei, melyek nagyobb része a színpadon is tapsokat arat, vetekszik Ohnet alkotásaival, jellemzések tekintetében pedig föltötte is áll nagynevu írótársának. A különbség között főképp abban van, hogy az Ohnet regény-dramái szélesebbek, jobban részletekbe menők, a Delpit elbeszélései pedig rövidebb menetűek, megrövidítve; amaz az életnek és az általános emberi jellemnek szebb oldalait szereti festeni, nem feledkezve meg az árnyoldalakról sem; emezt korombar természetese a sötétebb oldalak felé vonzza, a szenvedések s az emberi gyarlóság, sőt gonoszság esetelesére készíti, tért adva azonban a fényoldalaknak is — mert az árnyék és fény művészi elosztásában, mely a harmonikus műegésznek legbiztosabb ismertető jele, Delpit-tel kevesen vetekedhetnek. A regény meséje, bármily kevés elemből van is összealkotva, letehető érdekesítő, jeleneti pedig olvasva is a legteljesebb színpadi hatást tesz, feledhetetlenül véve be magokat az emlékeztető. Nyelve határozott, kifejezései biztosak, erkölcsi színvonal magas. Hozzátegyük-e még, hogy melegen ajánljuk olvasónk figyelmébe? A két kötet ára díszes piros vászonkötésben 1 forint.

A „Leányvilág” 10-ik száma következő igen érdekes és változatos tartalommal jelent meg: Bóra. Elbeszélés. Irta: Kalocsa Róza, (Folyt.). — A természet. (Költemény.) Irta: Udvarhelyi Udvardi Elvira. — Egy gyermek szive. Elbeszélés. — Mythologia. (Folyt.). — A franciák Afrikában. Irta: Spiegelberg H. — Tárcá: Pápaszem vagy főzőkanál? Izorától. — Vegyesek. — Képeinkhez. — Rejtvények. — A 9-ik számban megjelent talányok értelme. — A borítokon: Tartalom. Heti napár. Társalgó. A 9. számban megjelent talányok megfejtői. A mi postánk. — Fiala leánykának melegen ajánljuk. Megjelenik havonként kétszer. Előfizési ára: egész évre 4 frt, fél-évre 2 frt, negyedévre 1 frt.

Vegyes hírek. Magyar nemességét kaptak „also domborni” előnévvel Hirschler Miksa és Lipót alsó-domborni fa nagykereskedők és zalamegyei földbirtokokosok. — Izraelita nőegylet alakult Győrön. Elnökké Ladányi Ignác, alelnökké Lorsch Davidné, pénztárosá Engelman gyuláné, titkárrá Rothauer Illés ügyvéd választott meg. — Takács Pál lukafai birtokos meghalt 89 éves korában. — A francia hadügyi budget 559,336,000 frank. A hadsereg létszáma csak 490,000, esik tehát a költségöl minden egyes katonára 1143 frank, tényleg azonban csak 442 frank, a többi 701 frank legyerve, várakra és mellékszolgálatokra költetik. — A egész Csehsországon az ügyvéd száma 659. Budapestén meg 700. Csehsországi lakossága 5 és 1/2 millió, Budapesté 420,000. Hol hát itt az arány? — I p a r t á r s u l a t a l a c k u t Kadarkut. — Új k ö r j e g y z ő s é g fog létesíteni szeptember 1-jével Igalban, mely az igali és tabi járásokra fog kiterjedni. — A z o r a i m é n t e l e p felosztattott és Nagy-Atádra tétetett át. — U n g h v á r y Károly, a somogyemei takarékpénztár könyvelője oltarhoz vezette Kaposváron Schröder Hermin kisasszonyt. — S k u l t é t y Erenc kitali szoligábor eljegyezte Szalay Károly parabutyi földbirtokos leányát: Esztert. — S c h m i d t Géza ó-becsei ügyvéd az ügyvédség gyakorlatól 6 óra felfüggesztetett. — K o v á c s Rezső tapolcai szoligábor és balaton-füredi fürdő-biztos eljegyezte Szabadkán Varga Károly ügyvéd leányát: Jolánt.

A sósorsoszer terjedése. Budapestről a következők írják lapunknak: Öröndetes tény az, hogy a sósorsoszer, e tulnyomóan nemzetközi cikket, melyet különben az egész világon készítenek, néhány év óta a külföld Magyarországból kezdé importálni. Brázy Kálmán előlék fővárosi kereskedő, a sósorsoszernek már 25 év óta terjesztője Magyarországon, most egy statisztikát állított össze, a sósorsoszer-kivitelről, melyből kitűnik, hogy speciális magyar sósorsoszerre néhány év óta fokozatosan terjedt első sorban Ausztriában és mellékterületeiben, a hol mintegy 50 raktár árusítja, továbbá Boszniában, Romániában, Szerbiában, Olaszországban, Németországban, Franciaországban, Egyiptomban, sőt legutóbb Amerikában is, a hol a Brázy féle sósorsoszernek mindennél nagyobb adnak más gyártmányok felett. E kitűnő háziser ilyenét rendkívüli kedveltségnek és elterjedésének titka a szer szoliditásában és kitűnő hatóságban rejlik, mely lassan lassan majdnem minden háztartásban nélkülözhetlenné teszi. Ugy tudjuk, hogy Dr. Pápy Ernő ur szakavatott tolla már elmondta e szer gyogyhatását a különféle bajoknál, u. m.: gyomor-, fül-, fog- és szembajoknál, zuzódásoknál, fejfájásnál, migraine-nél, szagatásoknál, náthánál, májfajoknál, libazadásnál stb. és így fölőlegesnek tartjuk mindezt újól ismételné, csak arra figyelmeztetjük a közönséget, hogy óvakodjék a különféle utánzatoktól. A Brázy-féle sósorsoszer minden fűszerkereskedésben és gyógyszerárban található, vignettáján Brázy háznak rajza és a kisebb palackon 319. sz., a nagyobbikon a 320. szám, mint a védjegyek száma látható. Azonkívül a palackok Brázy cégfelirátával vannak öntve.

A pécsi sertésbirtok részvénytársaság heti tudósítása.

Allomány: 616 darab kövér, — 778 darab félkövér — 650 darab sovány, — 783 darab süldő.
Az üzlet változó. — Árak szilárdak. Kövér válogatott 45—47 krig, — félkövér 44—46 krig klgkint, 45 kgr. életsúly leszámitásával, — sovány sertés — krig, süldő 36—4 krig kilogrammonként elősúlyban.
Uj kukorica ára 6 frt 20 kr. Arpa 6 frt 75 kr. mma-kint Örlési díj 50 kr. mu.

A bariasi sertésbirtok részvénytársaság heti tudósítása

Allomány: 8:01 darab sertés. — Ebből leléésre érett — darab sertés.
Takarmány árak: Tengeri dara 100 klg. 6 frt 70 kr. — Arpadara 100 klg. 7 frt 20 kr. — Tengeri (szemben) 100 klg. 6 frt — kr. — Arpa (szemben) 100 klg. 6 frt 50 kr. a bizalóban, minden költséget beszámítva.

Gabona-árjegyzék

a Pécsen 1887. évi május 14-én tartott betivásárról.

100 kilogramm jó	középszerű	legalábbvaló
Buza 8 frt 80 kr.	8 frt 60 kr.	8 frt 40 kr.
Kétszeres 7 " 30 "	7 " 10 "	6 " 90 "
Rozs 6 " 80 "	6 " 70 "	6 " 60 "
Arpa 6 " 60 "	6 " 40 "	6 " 30 "
Zab 6 " 50 "	6 " 40 "	6 " 20 "
Kukorica 6 " 10 "	6 " " "	6 " 90 "
Hajdina " " " "	" " " "	" " " "

Mé t e r m á s z a :
Széna 8 frt 40 kr. — Szalma 2 frt 80 kr.

Laptulajdonos: Fekete Mihály. Felelős szerkesztő: Feiler Mihály.

Hirdetések

Fekete selyem Faille Française. Surah. Satin, merveilleux, Satin Luxor, Atlas, Damaszt, Ripst és Taffeta méterenkint 110-tól 8-50-ig (12) különböző minőségben) egészen 8 darabokban valamint hazához szállít HENNBERG G. (cs. és kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Minták kívánatra. Levelék 10 krba kerülnek.

6 frt havi fizetésért

egy helybeni könyvelő, ki pénzügytechnéknél és előkelő kereskedő-cégeknek működött, az egyszerű és kettős könyvviteiben, levelezésben és kereskedelmi számtanban oktatást elvállal.
Szíves ajánlatok e lap kiadóhivatalához „6 frt“ jel alatt intézendők.

SETZER ÁGOSTON

hangszer-készítő
Budapest, IV. kerület, Magyar-utca 52-ik sz.
(a Kocsikomádi-utca sarkán.)

Ajánl mindenféle hangszereket, mint: hegedű, gordonka, vonó (elegie) és rövid citerákat, fuvola, klarinet, harmonika és szajharmonika, rez- és fa fúvóhangszereket. Jótállás a szilárd gyártmányért.
Javítások elfogadottnak és pontosan teljesítetnek. 1714

Viz-gyógyintézet Eggenbergben

(Grác mellett, Styriában)

emelkedett magaslaton, tű levelű fenyvesekkel környezve, a legszebb áttekintéssel Grác és környéke fölött, az egész éven át nyitva.

ismertető leírás kívánatra mindenkinek ingyen küldetik az igazgatóság által:

Dr. J. Anca fürdőorvos.

Együttal friss tű levelű fenyő fürdő kivonat szállítás, 1 palack — 2 fürdőre — 40 kr.

Az iradalom újabb termékei

Kapható Traub B. és Társa könyv- és zenei kereskedésében Pécsen.

Kiss J.:
A villamos távírás kézikönyve. 3 frt.
Aranyfűst. Regény. 2 kötetben. 2 frt 40 kr.
Erekly A.: Elvesztett boldogság. 1.50
Degre A.: Lányom halál! 1 frt.
Mikszáth: A T. Ház. 3-ik kötet. 50 kr.
Turgener: Első szerelem. (Vász. köt.) 50 kr.
Tarnovich: Die Wälsche Volapük. 25 kr.
Lokai: A három kövér. Füzetekben, fiz. 20 kr.

Ujabb megjelent zenehangok zongorára:
Kont: Eileen ördög. operette 2. r. 3 ft.
Lanyi E.: Az angyal és ördög. 1 frt 80 kr.
Bátor és Hegyi: Álom kerény. 1 frt.
Uff kerény. Kerény. 1 frt.
Kont: Tunkas leányok. 1 frt.
Nádor: Fata Morgana. Kerény. 1 frt.

A ki kétségben van a felett,

hogy a hírlapokban felhírt gyógyeszek közül melyiket használja betegsége ellen, az irjon egy levelezőlapot Richter kiadó-intézetnek Lipcsébe s kérje a „Betegbarát“ című röpiratot. E könyvecskeben nemcsak a legjobbakat bizonyított házierek vannak részletesen ismertetve, hanem betegségekről szóló jelentések is olvashatók. E jelentések mutatják, hogy igen sok esetben egy egyszerű házierek is elegendő arra, hogy meg a létszólag gyogyíthatatlan betegség is szorososan elháríttassék. Ha a betegnek a megfelelő gyógyeszer rendelkezésre áll, akkor még súlyos baj esetén is gyogyulás várható, s ez okból egyik betegnek sem kellene a „Betegbarát“ megrendelését elmulasztani. E figyelmeztető könyvecske segítségével sokkal könnyebben választhatja meg a szükséges gyógyeszt. A röpirat megkérde a megrendelések költségébe nem kerül.

Kölcsön 6% és 5%-ra.

Minden önjogu személy, u. m.: háztulajdonos, gazda, bérlő, iparos, kereskedő, hivatalnok stb. kaphat közbejöttöm útján egy budapesti hitelszövetkezettől 100 főtől 1000 frtig 3 1/2% alatt postautalvány útján visszafizethető 6% os személyi hitelkölcsönt.

5%-os bank-kölcsön

közvetítették 400 főtől kezdve egy millióig földbirtokra 17 évre 5%, 32 évre 2% és 40% évre 1% tőke-törlesztéssel. Jó anyagból épült városi házakra 25 évre 2% tőke-törlesztéssel. Házkölcsönöknél megállapítandó becsleli költség előre letendő. Földbirtoknál az évi állami földadónak 40—60-szoros összegű kölcsönképen adatik. Nagyobb törlesztés bármikor eszközölhet. Folyamodónak telekönnyvi kivonatot, adókönyvet és katasteri birtokívet kell beküldeni hozzám. — Érték-papírokra a bank a tőzsdéi árfolyam 1/2-öd része erejéig kölcsönt ad, esetleg azok eladása közvetítettik. — Kölcsön ügyben válasz csak 30 kr. levelbélyeg beküldése mellett adatik.

POLLÁK JÁNOS,

bizományi és üzleti irodája.
Budapest, VII. csömöri-ut 37. sz. I. emelet.

Nyers termények vétele és eladása eszközöltetik, leraktározásnál megfelelő előleg adatik.

Harkányi gyógyfürdő

(Magyarország, Baranyavármegye.)

Idény május 1-től szeptember 30-ig.

E fürdő realkivált emelése, mely a gyógyviz páralán gyógyhatásának kövekezménye, szűkegezetetté, hogy még egy második artzi kut is turassék, mely kenes források 61. II. természetesen meleg vizűekkel bírók, eredetűk nyulások oszós, kőszény, idült borkütegekre, aranyér, nőbántalmakra, fogamzási hiányok, székrekedések, daganatok és bizonyos gyógyeszek által okozott mérgezesekre, továbbá máj-, lép-, általán mirigy-daganatokra, neher hallás, idült szemhéjak és ivarszervi bántalmak ellen. Az utazásra szolgál Budapest-pécsi vasút vagy déli vasút Budapest-kiszáras-barsai vonala; állomás: Pécs, továbbá az alföldi vasút Eszéken at Villányig. Mohács-pécsi vasút, állomás: Villány, mely utóból állomásai a vilányi postamester által fennartott tartsas kocsik és a közeli vendégek rendelkezésére állnak. — A fürdőbe útnak a magyar állam vasút vonalán 30% engedményben részeselek, ha (idejöveteleket nyitvatartva) megerjedgeti ide és vissza egyszerre váltattak.

Posta- és távtelep-állomás.
Bővebb tudósítást a legnagyobb készséggel Dr. HELLER JÓZSEF rend. fürdőorvos nyújt.
Harkány, 1887.

1887-ik évi friss töltésű ásványviz köstreintitzi király forrásból

ROHITSCH

mellett, mely rendkívüli szénsav tartalmánál (53 részletnél több) és kellemes ízénél fogva, borral és gyümölcs szörpvel keverve, a legkitűnőbb és legegészségesebb ital.

Kapható Pécsen: Blauhorn Izidor, Eizer János, Frankfurter Albert, Gyimóthy Gyula, Hergert József, Spitzer Adam és Szivánovits Károly kereskedésében. Pécs-bányatelepen: Bayer Ferenc kereskedésében.

A kut-igazgatóság.

Bérletre

kerestetik egy
100—150—200 holdas birtok
Baranyamegyében. 172.
Bővebb értesítést a kiadó-hivatal ad.

SCHLICK-féle VASÖNTŐDE és GÉPGYÁR-RÉSZVÉNYTÁRSASÁG BUDAPESTEN.

Központi iroda: VI. Váci-körut 57. — Gazdasági géposztály: Külső váci-ut 1696—1699. sz.

SCHLICK-féle szabadalmazott „TRIUMPH“ sorvető-gépek.
Legnagyobb kiténtetés a vető-gépre:
arany díszokmány a hatvani nemzetközi ekeversenyen.

SCHLICK-féle szabadalmazott egyes, rayol, kettős és hármas ekék,
2 első díj, aranyérem és még 3 egyéb kiténtetés.
SCHLICK- és VIDATS-féle ered. egyes-ekék, kapató, töltőgöte- és porhanyító-ekék stb.

Legelőnyösebb fizetési feltételek. — Legolcsóbb árak. — Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Gőzcséplők, járgany-cséplők, gabona-rosták, örlő-malmok, takarmánykészítő és egyéb gazdasági gépek.

RUSTON, PROCTOR és TSA

Budapest, nádor-utca 41. sz.
Ajánlják nagy raktárakat ugyanint: gőzmozgonyokat fa-, szén- és szalmafüttésre.
Legújabb gőzcséplőgépeket könyvtekengely nélkül.
Szeges gőzcséplőgépeket 2 1/2, 3 és 4 loerejű nagyságban. Járgany cséplőket tisztító készülékkel v. a nélkül.
Egyes, kettős és hármas ekéket.
Sor- és szóróvetőgépeket, szénagyűjtőket, rostákat és kukorica-morzsolókat a legolcsóbb árakon és kedvező feltételekkel. Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Képviselet: HABERÉNYI PAL.

19. jk. 37. ikt. 857

Pályázati hirdetmény.

Melynélfogva alulírott részéről a községi iskolaszék f. évi 19/37. számú határozata alapján ezennel közhírré tétetik, hogy az

iskolagondnoki állás,

melylyel évi 450 frt tiszteletdíj van összekötve, f. é. június hó végével pályázati eljárás és választás útján fog betöltetni.

Felhívottnak tehát azok, kik ezen állás betöltésére képesek és arra vállalkoznak, hogy magyar állampolgárságukat, erkölcsi magaviseletüket, községi illetőségüket, netán eddigi alkalmazásukat és vagyoni állásukat előtűntető bizonyítványokkal ellátott kérvényüket mai alulírott naptól f. évi június hó 15-ig bezárólag alulírott nál a hivatalos órák alatt nyujtsák be.

Megjegyeztetik, hogy az alkalmazandó 1000 frt tiszti óvadékot tartozik készpénzben, pécsi takarékpénztári könyvecské vagy állampapírban, mely névérték szerint számítottatik, letenni és továbbá, hogy nyugdíjra igénynyel nem bír.

Pécsen, 1887-ik évi május hó 26-án,

AIDINGER JÁNOS,
kir. tanácsos polgármester,
mint a községi iskolaszék elnöke.

A cs. kir. szab. Adria biztosító társulat magyarországi osztálya.

(Alapítottatott 1838. évben.)

A társulat fennállásától, vagyis 1838. évtől 1886. év december 31-ig kifizetett károk összege 134.000.000 frt.

A magyarországi osztály irodája: Budapest, IV. ker., vaczi-utca 9., a társulat házában.
Budapest, 1887. május hó.

Van szerencsénk a n. é. község szives tudomására hozni, miszerint folyó évi május hó 15-től kezdve Baranyamegyére Pécsen tűbiztosítást állítottunk fel, melyet

Fürst Gyula

urra biztunk, a ki jogosítva van, utasításaink értelmében, tűz, szállítás és jegbiztosítási kötvényeket kiállítani, valamint az emberi élet biztosítására szolgáló ajánlatokat elintézés végett elfogadni. — Ezen intézkedésünk folytán pécsi főügynökségünk azon helyzetben van, hogy minden megbízást a legpontosabban teljesíthessünk, míg mi mindenkor azon leszünk, hogy t. feleink érdeke minden tekintetben a legjobban megóva legyen. — Midőn biztosításai felvételével alulírott főügynökségünket kérjük megbízni, vagyunk tisztelettel a cs. kir. szabadalmazott Adria biztosító társulat magyarországi osztálya:

Baró Podmaniczky Frigyes intéző.

Könn vezértitkár.

Hivatkozva a fentebbi értesítésre, van szerencsénk a n. é. község szives tudomására hozni, hogy működésemet ezennel megkezdem és biztosítási ajánlatokat elemi károk ellen, életbiztosításra minden módozat szerint a lehető legelőnyösebb feltételek és legutányosabb díjszabályok mellett elfogadok. — Tekintettel azon korlátlan bizalomra, melyben az általam képviselt társulat 50 évi működése óta a n. é. község által részeseül, vagyok bátor azon kérelemmel járulni a n. é. község elé, hogy e bizalomban engem is részesíteni kegyeskedjék. Főtőrekvésem leend e bizalomnak minden tekintetben megfelelni. Kiváló tisztelettel Fürst Gyula.

Irodahelyiség Király-utca 4. (Schapinger J. ur váltó üzletében.)

Huzás már e hó 24-én!!

KINCSEM SORSJEGYEK

á 1 frt.

11 sorsjegy 10 frt
6 sorsjegy 5 frt 50

Főnyeremény készpénzben

50.000 frt.

Továbbá 10.000 frt 5000 frt 20% levon.
4875 Pénznyeremény

Kincsem-Sorsjegyek

kaphatók

A magyar lovar egyesület sorsjegy-irodájában Bpest, váczi-utca 6.

Schapringer J.

és Ullmann Károly uraknál Pécssett.